

E-mail : info@eilandraad.nl
Website www.eilandraad.nl

Eilandraad Marken

Secretariaat
N. Huurman-Zeeman
De Pieterlanden 2
1156 DN Marken
0299-601273

Rabobank NL14 RABO 0310759188
t.n.v. penningmeester Eilandraad

Visie voor Marken op de Toekomst

Een maakbaar perspectief voor iedereen

1 februari 2015

Opricht 10 januari 2001 K.v.K. te Alkmaar Verenigingen registrummer 37094663

Visie voor Marken op de Toekomst

Inhoudsopgave

Behoud van leefbaarheid op de korte en lange termijn	pagina 3
Leeswijzer	pagina 5
Visie voor Marken op Ouderen- en medische zorg <i>Inzetten op behoud van het huidige niveau</i>	pagina 6
Visie voor Marken op Jeugd <i>Jeugd voelt zich thuis op Marken</i>	pagina 9
Visie voor Marken op Openbaar Vervoer <i>Marken moet goed bereikbaar blijven</i>	pagina 11
Visie voor Marken op Verenigen van Verenigingen en Stichtingen <i>Samen sterker met gebundelde kracht</i>	pagina 13
Visie voor Marken op Toerisme <i>Een (be)leefbaar Marken</i>	pagina 15
Visie voor Marken op Wonen <i>Voldoende woningen in krimpende markt</i>	pagina 19
Visie voor Marken op Promotie wonen <i>Zet Marken op de kaart als aantrekkelijke woonomgeving</i>	pagina 27
Visie voor Marken op Openbare Ruimte <i>Functioneel, schoon, heel, veilig en passend bij ons cultureel erfgoed en vrij uitzicht</i>	pagina 31

'Meer dan het verleden zijn wij op Marken geïnteresseerd in de toekomst want daarin zijn wij van plan te leven.'
(vrij naar Albert Einstein)

Visie voor Marken op de Toekomst

Behoud van leefbaarheid op de korte en lange termijn

Op 26 september 2013 is in de raad van de gemeente Waterland een motie aangenomen die is ondertekend door CDA, PvdA, SP en GroenLinks. Het college werd daarin opgeroepen om in overleg met De Eilandraad een integrale visie op te stellen in het kader van toerisme, veiligheid (dijkversterking) en ruimtelijke ordening. Aanleiding was een inspreekreactie op 5 september 2013 op het verslag Langs de Kernen. Daarin werd door De Eilandraad vooral gewezen op kansen die door het verbinden van thema's en out-of-the-box durven denken, kunnen ontstaan. Doordat de motie niet vergezeld ging van een financiële paragraaf, heeft het college de motie bij gebrek aan ambtelijke capaciteit niet uitgevoerd.

Vervolgens kwam er een vraag van het college of De Eilandraad niet zelf een dergelijke visie wilde opstellen. Omdat het aantrekkelijk was de regie zelf in handen te hebben, is deze vraag bevestigend beantwoord en is De Eilandraad aan de slag gegaan. Er was namelijk al een fundament gelegd vanuit een interactieve bijeenkomst met inwoners in november 2012 en een bijeenkomst specifiek voor jongeren in maart 2013.

Op Marken houden we niet van half werk: we hebben daarom de opdracht van de motie breder opgevat en meer thema's die ons als gemeenschap bezighouden, erbij betrokken. Voor elk thema werd een werkgroep opgericht met een specialist op het betreffende gebied als voorzitter.

Het afgelopen jaar is er hard gewerkt om de visie van de werkgroepen op hun thema te verwoorden en op te schrijven. Veel data zijn verzameld, gesprekken gevoerd en de Marker bevolking is geraadpleegd met een grote enquête. Het resultaat van die gezamenlijke inspanning ligt nu voor u. Wij danken in dat verband alle werkgroepleden, werkgroepvoorzitters en andere onbezoldigde adviseurs voor alle tijd en energie die zij samen met de bestuursleden van De Eilandraad in deze visie hebben geïnvesteerd. Een prachtig voorbeeld van burgerparticipatie waarmee Marken zich op de kaart zet en bovendien zeer waardevol is voor de gemeente Waterland.

Op de concept-versie Visie op Marken op de Toekomst ontving De Eilandraad al een eerste reactie van het college van B&W. Wij waarderen het bijzonder dat het college zich de moeite heeft getroost om in een drukke periode, waar veel nieuwe beleidszaken nog vorm gegeven dienden te worden, de tijd heeft genomen om kennis te nemen van deze concept-versie. Het verheugt ons dat het college onze Visie voor Marken op Wonen omschrijft als een heldere analyse die zeer bruikbaar is bij het opstellen van de Structuurvisie en de Woonvisie van de gemeente. Ook zijn wij content met de toezegging van het college bereid te zijn om samen met De Eilandraad te onderzoeken wat de Europese of subsidiemogelijkheden zijn om verkrotting van een deel van het woningbestand tegen te gaan. Daarnaast wil het college in het kader van Visie op Marken voor Jeugd concreet bijdragen door te kijken naar welke onderzoeksgegevens nodig zijn om tot een consistent beleid te komen en welke rol de gemeente hierin kan spelen.

Vanuit de gemeenteraad hebben de fracties van GroenLinks en de PvdA inhoudelijk op de concept-versie gereageerd. Hun waardevolle inbreng hebben wij met veel belangstelling gelezen en uiteraard naast de standpunten van De Eilandraad gelegd. In dit stadium is het prematuur om hun vragen te beantwoorden en hun opmerkingen van uitgebreid commentaar te voorzien. Ongetwijfeld zullen hun opvattingen te horen zijn als de definitieve Visie voor Marken op de Toekomst in de gemeenteraad van Waterland wordt besproken: een debat waar wij als Eilandraad met vertrouwen naar uitkijken.

Wij spreken de hoop en de verwachting uit dat u met interesse kennis neemt van onze Visie voor Marken. Het gaat om de toekomst van een unieke plek in Nederland, een plek waar wij trots op zijn en waar wij graag met plezier veilig willen blijven wonen met een voorzieningenniveau dat ons recht doet.

Wij vragen u met een open blik naar onze visie te kijken. Wij realiseren ons dat soms zaken niet haalbaar zijn of misschien te hoog gegrepen, maar wij kunnen veel problemen die op ons afkomen niet zelf oplossen. Daar is vooral initiatief en hulp van de gemeente Waterland voor nodig. Wij wensen u afsluitend veel leesplezier.

Bestuur Eilandraad Marken

Visie voor Marken op de Toekomst

Leeswijzer

Indien u een samenvatting van de Visie voor Marken op de Toekomst wilt lezen, verwijzen wij naar de bijlage waar de presentatie is opgenomen die tijdens de Openbare Vergadering van De Eilandraad op 1 december 2014 is toegelicht. Meer verdieping per thema treft u aan in dit document. Van alle acht thema's is een apart hoofdstuk opgenomen met uitleg en onderbouwing.

Deze acht thema's zijn:

- **Voorziening ouderen- en medische zorg** gaat over de gevolgen van Wmo en de toekomstige locatie van medische diensten en mogelijke uitbreiding daarvan met een steunpunt 24-uurs zorg op afroep.
- **Jeugd** heeft als onderwerp het behoud van de peuterspeelzaal, kinderopvang en wat er georganiseerd zou moeten worden voor de groep in de leeftijd van 12-18 jaar.
- **Openbaar vervoer** handelt over de huidige stand van zaken van het openbaar vervoer van en naar Marken en de resultaten van regelmatig overleg met vervoerder EBS.
- **Verenigen van Verenigingen en Stichtingen** behandelt gezamenlijke evenementenplanning, samenwerking bij evenementen, samenwerking bij fondsenwerving en samenwerking bij inkoop.
- **Toerisme** geeft inzicht in hoe diverse aspecten met alle betrokkenen beter aangepakt kunnen worden. Verder wordt aandacht besteed aan overlast en hoe daarmee om te gaan.
- **Wonen** beschrijft de problematiek van het ontbreken van onderhoudsarme starterswoningen in relatie tot een aanbod dat niet aansluit op de vraag.
- **Promotie Marken wonen** behandelt een aantal instrumenten om jonge gezinnen met kinderen te bewegen op Marken te komen wonen.
- **Openbare ruimte** wordt belicht vanuit vier sub-thema's: Onderhoud en verkeersveiligheid, Ontwikkelingen buiten de omringdijk, Ontwikkelingen omringdijk (inclusief haven) en Ontwikkelingen binnen de omringdijk. Dit gaat vooral over de consequenties van achterblijvend onderhoud, ontwikkelingen in het Markermeer met negatieve effecten voor Marken, dijkversterking omringdijk met bijbehorende meekoppelkansen en zaken als verbeteren verkeerscirculatie binnen de oude kern.

Om de leesbaarheid te vergroten is elk thema beschreven in een format met de volgende elementen:

- Visie voor Marken op Thema
- Huidige situatie
- Wat willen we bereiken
- Hoe doen we dat
- Onze opdracht
- Hoe organiseren we dat
- Raakvlakken met andere thema's (indien aanwezig)
- Wat kost het/wat verwachten we van de gemeente

De thema's Wonen en Promotie Marken kennen in deze visie een enigszins afwijkende indeling die overigens geen afbreuk doet aan de leesbaarheid.

Visie voor Marken op Ouderen- en medische zorg

Inzetten op behoud van het huidige niveau

Een kern als Marken mag zich verheugen op een goed niveau aan voorzieningen. Maar het is niet vanzelfsprekend dat dit niveau in de toekomst gehandhaafd blijft. Zeker in het licht van een krimpende bevolking komen voorzieningen onder druk te staan. Alleen als we alert blijven op ontwikkelingen die nu al gaande zijn en ontwikkelingen die naar verwachting zullen plaatsvinden, is het mogelijk de voorzieningen voor iedereen toegankelijk te houden.

Huidige situatie

Binnen de ouderen- en medische zorg zijn twee ontwikkelingen zichtbaar die direct invloed hebben op de kwaliteit en de betaalbaarheid van de zorg. Willen we de voorzieningen op Marken op het huidige niveau consolideren, dan is het cruciaal de vinger aan de pols te houden en daar waar nodig maatregelen te nemen om negatieve effecten tegen te gaan.

De eerste ontwikkeling is direct een gevolg van de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) die als doel heeft dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zolang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. Waar vroeger het intrekken in het bejaardentehuis op 65-jarige leeftijd eerder gewoonte dan uitzondering was, is met de invoering van de Wmo het accent verschoven naar het consolideren van de thuissituatie. Dat heeft natuurlijk impact op een bevolking die ook op Marken vergrijsd. In de hechte gemeenschap die Marken is, zou het begrip mantelzorg uitgevonden kunnen zijn. Maar er komt een moment dat ook hier de rek eruit is en externe hulp noodzakelijk.

De tweede ontwikkeling is het behoud van medische zorg op het huidige niveau: huisarts, tandarts, apotheek, fysio, et cetera. De twee zittende huisartsen gaan binnen afzienbare tijd met pensioen. Dat lijkt een goed moment om de praktijkruimte en de huisvesting van de artsen in het Buurthuis tegen het licht te houden. Het medisch centrum is in de huidige staat niet meer van deze tijd. Eventueel uitwijken naar dorpshuis Het Trefpunt is een optie die ook goed zou zijn voor de exploitatie van het dorpshuis zelf.

Om deze tweede ontwikkeling nader vorm te geven zal eerst onderzocht moeten worden wat de huidige ontwikkelingen en lange termijn plannen van het dorpshuis zijn om vervolgens vast te stellen of er op termijn überhaupt wel mogelijkheden zijn. Daarnaast speelt gemeente Waterland vanuit haar verantwoordelijkheid op Wmo-gebied, en het feit dat zij eigenaar en verhuurder is van het huidige Buurthuis, uiteraard een grote rol bij deze afwegingen.

Wat betreft de eerste ontwikkeling kan gedacht worden aan het ombouwen van het Buurthuis tot een kleinschalig woon-/zorgproject waar ouderen permanent redelijk zelfstandig en voor eigen rekening wonen met ondersteuning van een vaste staf van (ondernemende) zorgverleners. Wat natuurlijk ook kan, is een verbinding zoeken met de thema's Jeugd en Wonen en het Buurthuis juist verbouwen tot appartementen voor jongeren. Voor langer zelfstandig thuis wonen moeten dan andere opties op Marken worden onderzocht. Duidelijk is wel dat er nu al in de breedte nagedacht moet worden over dit soort thema's om in de toekomst de juiste keuzes te maken. Op Marken zijn de opties gering vanwege bijvoorbeeld de bouwbeperkingen.

Wat willen we bereiken

Een levensloopbestendig Marken waar bewoners van geboorte tot overlijden wonen en leven en waar alleen specialistische zorg buiten Marken plaatsvindt.

Hoe doen we dat

Allereerst bouwen wij vanuit de werkgroep in 2015 een netwerk op met alle betrokken partijen. Dit om kenbaar te maken dat er een werkgroep medische- en ouderenzorg Marken bestaat en via persoonlijke contacten ingangen te vinden om doelstellingen vanuit deze visie kenbaar en bespreekbaar te maken. Uiteraard zijn er al diverse lopende contacten via de leden van de werkgroep. Zo zitten er bestuursleden van Stichting Welzijn Ouderen Marken (SWOM) in de werkgroep en heeft ook een lid van de werkgroep zitting in de Wmo-raad. Verder is ook de kerk via een kerkenraadslid vertegenwoordigd. Daarnaast heeft De Eilandraad zelf al contact met de Wmo-beleidsadviseur van de gemeente Waterland.

Voor gemeente Waterland wordt 2015 vooral een overgangsjaar waarin de definitieve uitvoeringsorganisatie gestalte krijgt en de consequenties van de opgelegde bezuinigingen zichtbaar worden. Met behulp van de SWOM en de kerk heeft de werkgroep een goed zicht op wat er bij ouderen speelt. Zij fungeert als de ogen en oren voor bewoners die behoefte hebben aan mantelzorg maar dat niet zelf kunnen organiseren; maar vaak ook niet willen ontvangen ook al wordt de drempel tot deze zorg verlaagd. Geconstateerd wordt dat voor activiteiten van WonenPlus op Marken simpelweg te weinig animo is waardoor deze professionele dagbesteding alleen in Monnickendam wordt aangeboden. Dit kan uiteraard ook te maken hebben met gebrek aan volume op Marken. Ook dit moet nader worden onderzocht. Uiteraard moet de toekomst in dit onderzoek worden betrokken omdat op basis van demografische ontwikkelingen de verwachting is dat de bevolking nog meer ouderen zal herbergen.

Zodra duidelijk is wat de inhoud en omvang van de zorgvraag is, en daarna wat er naast professionele zorg aan mantelzorg nodig is, ligt er een kans om mantelzorgactiviteiten voor niet-lijfelijke zorg te bundelen en te koppelen aan vrijwilligers en inwoners van Marken. De lijfelijke mantelzorg is uiteraard voorbehouden aan persoonlijke relaties van de zorgbehoevenden. Feitelijk kan het organiseren van niet-lijfelijke zorg ook nu al op basis van de huidige zorgvraag. Denk dan aan werkzaamheden als boodschappen doen en tuinonderhoud, maar bijvoorbeeld ook aan het helpen bij professionele dagbesteding van WonenPlus. Daarvoor moet op korte termijn een inventarisatie worden gemaakt.

Bij niet-lijfelijke mantelzorg kunnen vooral ook inwoners, die vanuit hun uitkeringssituatie conform de nieuwe Participatiewet een tegenprestatie moeten leveren, worden betrokken. Ook dit moet nader onderzocht worden. Dus bijvoorbeeld hoeveel mensen op Marken zouden een tegenprestatie moeten leveren vanuit deze Participatiewet, wat zijn hun beperkingen en hoe is dat te koppelen aan eventueel centraal gecoördineerde niet-lijfelijke mantelzorg. Vooral de gemeente Waterland moet hier het initiatief voor nemen vanuit haar verantwoordelijkheid voor de Participatiewet maar ook om verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid goed te borgen waar het gaat om inzet van vrijwilligers. Verder is er een vrijwilligersbank binnen de gemeente Waterland waar aansluiting bij kan worden gezocht.

Wat betreft de bij de huidige situatie reeds genoemde twee ontwikkelingen, is het belangrijk om daar benoemde acties gezamenlijk ter hand te nemen. Dit betekent met alle betrokken partijen in gesprek gaan over de locatie van het medisch centrum en het mogelijke kleinschalige woon-/zorgproject op Marken. Belangrijkste spelers hierin zijn de gemeente Waterland, de huidige zorgverleners die nu in het Buurthuis gevestigd zijn, dorps huis Het Trefpunt en mogelijk kleine zelfstandige partijen die eventueel een kleinschalig woon-/zorgproject op Marken willen omarmen. Doel is win-winsituaties te bereiken waar de thema's Jeugd en Wonen, met betrekking tot realiseren van definitieve jongerenwoningen op Marken, uiteraard ook in ogenschouw worden genomen.

Tot slot wil De Eilandraad zich sterk maken en ondersteunend zijn bij het ontwikkelen van een zorghotel met 24-uurs zorg naast de Patmoskerk. Deze 24-uurs zorg wordt ingezet voor alle hulpbehoevenden op Marken. Feitelijk dus een combinatie van een zorghotel met een steunpunt van thuiszorg van waaruit Marken goed en tijdig bediend wordt. Geconstateerd is echter dat een dergelijk project van Eveen voorlopig niet kansrijk is. Binnen het Bestemmingsplan Marken 2013 is er echter wel al een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om dit zorghotel direct naast de Patmoskerk te realiseren.

Wat is onze opdracht

Het is juist aan de gemeente Waterland om zich diepgaand met deze materie bezig te houden waarbij de Eilandraad kan ondersteunen. De diverse zorginstanties zullen uiteindelijk, samen met gemeente Waterland, diverse initiatieven uit moeten werken. De Eilandraad ziet het vooral als haar taak om bewoners bewust te maken van deze onderwerpen en hen regelmatig te informeren over de stand van zaken. Daarnaast zet De Eilandraad deze onderwerpen waar nodig op de agenda bij de diverse betrokken instanties. Dit vooral ook door een netwerk aan te leggen zodat tijdig de juiste informatie wordt uitgewisseld en uiteraard tijdig aan de bel wordt getrokken bij dreigende knelpunten.

In hoofdlijnen zijn er zes sporen waarlangs wordt gewerkt:

- Behoud huidige medische voorzieningen op Marken
- Beter faciliteren langer thuis wonen (thuiszorg, maar ook woningaanpassingen)
- Behoud en versterken van activiteiten zoals SWOM en WonenPlus
- Verbeteren beschikbaarheid 24/7-zorg vanuit een vast team
- Mantelzorg bundelen voor niet-lijfelijke zorg (kansen Participatiewet?)
- Onderzoek doen naar opties kleinschalig woon/zorgproject (o.a. in Buurthuis)

Hoe organiseren we dat

Medische- en ouderenzorg hebben voortdurend de aandacht van De Eilandraad. Met behulp van de werkgroep Medische- en ouderenzorg, als informatie- en adviesplatform voor vrijwilligers, inwoners en professionals, zetten we hoog in op het behoud van het huidige niveau van voorzieningen. Deze werkgroep legt vanuit haar verder uit te bouwen netwerk verbindingen met medisch professionals, vertegenwoordigers van zorgaanbieders, woningaanbieders en de beleidsambtenaar van de gemeente Waterland. Waar het gaat om daadwerkelijk tot stand brengen van initiatieven zullen vooral deze laatst genoemde professionele partijen de kar moeten trekken.

Wat verwachten wij van gemeente Waterland

Een goede voorbereiding en uitvoering van de overgang van verantwoordelijkheden van het Rijk naar de gemeente en de verzekeraars. Het sluiten van realistische contracten met zorgaanbieders zoals Eveen, Buurtzorg en Zorgcirkel. Verder dient de gemeente in gesprek te gaan met zorgaanbieders over de vraag hoe Marken met bijvoorbeeld 24-uurs-zorg op afroep meer levensloopbestendig gemaakt kan worden. Ook verwachten wij dat gemeente Waterland het voortouw neemt ten aanzien van een aantal in deze visie benoemde onderzoeken of daar haar medewerking aan verleent na een verzoek van de werkgroep daartoe. Tot slot dient de gemeente ook randvoorwaarden te formuleren en te borgen waarbinnen het omvormen tot dan wel verhuizen naar zorgwoningen op Marken beter mogelijk wordt. Mantelzorgers kunnen dan blijvend dicht bij huis hun vrijwilligerswerk doen.

In de begroting 2015 staat over dit thema: *'De afdeling Zorg & welzijn gaat ervan uit dat de burgers van Waterland naar vermogen verantwoordelijkheid nemen voor het eigen welzijn en dat van hun naasten. De afdeling stelt zich ten doel om burgers te ondersteunen en te compenseren die hiertoe niet in staat zijn en geen naasten hebben die hen kunnen ondersteunen'*. Hier houden we de gemeente aan.

Visie voor Marken op Jeugd

Jeugd voelt zich thuis op Marken

Uit demografische gegevens blijkt dat regio Waterland vergrijsd, ontgroent en dus krimpt qua aantal inwoners. Vanuit de overheid wordt het voorzieningenniveau daarop aangepast mede ingegeven door structurele bezuinigingen.

Huidige situatie

De Peuterspeelzaal biedt kinderen tussen 2-4 jaar vier dagdelen aan (maandag-, dinsdag-, woensdag- en vrijdag ochtend). Buitenschoolse opvang wordt op Marken voor twee dagdelen ingevuld (dinsdag- en donderdagmiddag). Kinderdagopvang wordt in Monnickendam en Broek in Waterland als dichtstbijzijnde locatie aangeboden.

Basisschool De Rietlanden heeft een bezetting van ongeveer 180 kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Bijna alle kinderen op Marken volgen onderwijs op deze school. De afname van het aantal geboorten is evenredig met de afname van het aantal leerlingen. De Rietlanden zit ruim in haar jasje.

Om te voorkomen dat jongeren wegtrekken, en om te ondersteunen dat jonge gezinnen zich hier willen vestigen, moet het voorzieningenniveau voor deze doelgroep hierop aangepast worden. Liefst als (fysiek en programmatisch) onderdeel van de basisschool, om de ouders te ontzorgen. Vooral daar waar geen bessie en bap beschikbaar zijn om kinderen van de ene locatie naar de andere te begeleiden.

Het wegtrekken van jongeren boven 18 jaar is een natuurlijk verloop van hen die elders gaan studeren, een relatie met iemand van buiten Marken hebben of het zelf prettiger vinden om buiten Marken te wonen. Zie verder thema Wonen.

Voor de jeugd tussen 12 en 18 jaar (en zelfs tot 25 jaar) is de Stichting Marker Jongeren actief door hen op vrijdag- en zaterdagavond in het pand De Zonnewijzer vertier bieden.

De groep jongeren op Marken tussen 0 en 18 jaar heeft een omvang van bijna 400 kinderen.

Wat willen we bereiken

Dat Marken vanwege haar fysieke afstand tot andere kernen minimaal een basisschool, peuterschool en buitenschoolse opvang heeft. Wat betreft de doelgroep 12 tot 18 jaar (en ouder) willen wij bereiken dat Marken voldoende te bieden heeft voor haar jeugd en in de lijn met hun behoeften en wensen zodat zij niet uitsluitend zijn aangewezen op voorzieningen buiten Marken. De gemeente Waterland kan hier een actieve rol in spelen door te investeren in de benoemde doelstelling en deze binnen het beleid te borgen.

Hoe doen we dat

In gesprek gaan met basisschool De Rietlanden en de gemeente Waterland om combinatie van voorzieningen rondom kinderen van 2 tot 12 jaar op de basisschool te concentreren.

Om de jeugd van 12 tot 18 jaar (en ouder) vertier aan te bieden op Marken moet gekeken worden naar hun behoefte en wensen. De SMJ 2.0 of een andere organisatie moet zich erop richten om activiteiten te ontwikkelen die daarop inspelen. In dat licht is het wenselijk te onderzoeken wat de wensen en behoefte zijn van de huidige en toekomstige jeugd om zo vraaggerichte activiteiten te ontwikkelen. Hiervoor moet veld- en literatuuronderzoek voor uitgevoerd worden. Deze problematiek speelt ook in andere kernen dus zou het centraal via de gemeente Waterland georganiseerd moeten worden om dit professioneel aan te pakken.

Onze opdracht

Het behoud en/of koppelen van voorzieningen wordt alleen met behulp van de overheid en betreffende organisaties bereikt.

Hoe organiseren we dat

- Basisschool: zorgen dat alle voorzieningen voor 2 tot en met 12 jaar geconcentreerd zijn in dat gebouw
- Overheid: onderzoek in algemene zin uitvoeren
- Inwoners: medewerking verlenen en snel bereikbare acties zelf oppakken
- Verenigingen: bieden hun accommodatie of activiteiten aan binnen BSO-koppelkansen

Raakvlakken met andere thema's

- Wonen: zorgen voor voldoende aanbod van starterswoongelegenheden en voor doorstroming
- Openbaar Vervoer: zorgen voor bereikbaarheid
- Voorzieningen: zorgen voor voorziening als basisschool
- Toerisme: zorgen voor behoud leefbaarheid en beter benutten toerisme voor lokale economie (levendigheid en werkgelegenheid).

Wat kost het

Kosten van integraal onderzoek in de gemeente Waterland naar wat de behoefte en wensen zijn van jongeren van 12 tot en met 18 jaar en hoe deze in te vullen. Omvang van deze kosten te bepalen door de gemeente Waterland.

Visie voor Marken op Openbaar Vervoer

Marken moet goed bereikbaar blijven

Huidige situatie

Marken wordt door het openbaar vervoer ontsloten door een busverbinding, lijn 315. De dienstverlening wordt sinds 2012 uitgevoerd door EBS. De huidige concessie voor Waterland loopt tot december 2019 en kan met twee jaar worden verlengd. Volgens de dienstregeling van 2014 rijdt elk half uur een bus van en naar Marken. Later op de avond rijdt er vanaf circa 21.30 uur elk heel uur een bus van en naar Marken.

Lijn 315 van Amsterdam naar Marken rijdt vanaf medio 2014 niet meer langs Amsterdam-Noord maar nog wel via onder meer Ringshemmen in Monnickendam. In de richting Amsterdam maakt lijn 315 sinds een paar jaar een rondje door Monnickendam; een rondje dat reizigers naar Amsterdam ruim zes minuten tijdverlies oplevert en door Markers niet als prettig wordt ervaren (extra kosten). In de ochtendspits is – mede op verzoek van De Eilandraad – de route aangepast en wordt dit rondje niet meer gereden. Na de ochtendspits komt het rondje weer in de route, evenals in het weekend. Amsterdam-Noord is alleen bereikbaar door een overstap op lijn 110 of 111. Met name op de terugweg is dit geen goede verbinding. Op zondag rijdt lijn 315 zowel het rondje als via Amsterdam-Noord.

De huidige dienstregeling voor de diverse lijnen is te vinden op:

<http://www.ebs-ov.nl/reizen-met-ebs/dienstregeling-2015/dienstregeling-per-lijn/#c741>

Wat willen we bereiken

Marken moet met het openbaar vervoer op een acceptabele maar ook realistische manier bereikbaar zijn en blijven. Acceptabel in de zin dat de huidige frequentie van twee bussen per uur minimaal gehandhaafd wordt, realistisch door niet te eisen dat bijvoorbeeld de frequentie onevenredig hoog is. Een ander doel van de werkgroep Openbaar Vervoer is het teniet doen van het tijdverlies door het rondje Monnickendam. Dit zal niet door de afschaffing van het inmiddels beruchte rondje gebeuren, dit ligt politiek te gevoelig, maar wel door andere oplossingen. Intussen is dit doel in de ochtendspits bereikt door het doorrijden in Monnickendam in die periode. Een verdere doelstelling is de garantie van een goede en weinig omslachtige bereikbaarheid van zowel Amsterdam-Noord (winkelcentrum, scholen) als Purmerend (markt, ziekenhuis, winkelgebied). Ook Volendam (met name het Don Bosco College) dient voor de vele scholieren uit Marken die daar hun opleiding volgen goed en snel bereikbaar te zijn. Deze laatstgenoemde aspecten staan momenteel bovenaan de agenda maar blijken in sommige gevallen lastig uitvoerbaar.

Hoe doen we dat?

De Eilandraad is recent meerdere keren constructief in overleg geweest met EBS en de gemeente Waterland over de dienstregeling van en naar Marken. Hierbij worden onder meer alternatieven en knelpunten besproken en beoordeeld, alsmede vragen beantwoord en onduidelijkheden waar mogelijk opgelost. Doelstelling van De Eilandraad is deze contacten goed te blijven onderhouden en steeds een vinger aan de pols te houden wanneer er aanpassingen aan de dienstregeling zullen worden ingevoerd. Hierbij wordt het belang van de Marker bevolking steeds als uitgangspunt genomen.

Klachten en onvolkomenheden proberen we zo veel mogelijk te verzamelen om zodoende als één orgaan met EBS in contact te komen en blijven om er voor te zorgen dat klachten niet versnipperen. Dit verzamelen gaat via mond-tot-mondreclame, social media, e-mail en de website van De Eilandraad.

Onze opdracht

De opdracht voor De Eilandraad is er voor te zorgen dat de dienstverlening voor het openbaar vervoer op een acceptabel niveau is en blijft en daarmee beantwoordt aan de wensen van de Marker bevolking. Dit is de kern van de opdracht: het draagvlak onder de Marker bevolking dient groot te zijn. Dit laatste is onder meer met de enquête gepeild.

Vermeld dient te worden dat De Eilandraad Marken een adviserende, corrigerende of signalerende rol heeft bij het opstellen van de dienstregeling: de aanbieder is leidend. De Eilandraad heeft dus geen doorslaggevende stem in het proces.

Een andere opdracht is het (meer) bekend maken van het bestaan van de Werkgroep openbaar vervoer binnen Marken zodat Markers weten waar ze met hun klachten naar toe kunnen. Daarvoor wordt een digitaal loket opgezet waar bewoners van Marken hun ongenoegen of alternatieven kunnen inbrengen zodat deze met de dienstverlener worden gecommuniceerd en besproken. Voordeel is dat klachten of verbeterpunten zodoende centraal worden besproken met de aanbieder.

Hoe organiseren we dat?

We blijven continu op een normale manier (open, met respect over en weer) in gesprek met de dienstverlener en de gemeente Waterland. Door aan te geven welke knelpunten er vanuit Marken worden ervaren en dit te communiceren kunnen er verbeterpunten worden doorgevoerd. Dit heeft in het recente verleden al tot enige successen geleid zoals een gegarandeerde overstap van lijn 311 op lijn 315 naar Amsterdam en bij de nieuwe dienstregeling het doorrijden van lijn 315 in Monnickendam in de ochtendspits. Voor klachten of verbeterpunten (anders dan persoonlijk leed) kan contact worden gezocht met De Eilandraad, via een digitaal loket of anders schriftelijk, zodat de klacht of het verbeterpunt vastligt. Een mooi voorbeeld hiervan is de gesignaleerde verslechtering van de bereikbaarheid van Amsterdam-Noord of het alsnog rijden van het rondje Monnickendam door de schoolbus naar Volendam.

Raakvlakken met andere thema's

Een raakvlak met andere thema's is onder meer die met Toerisme en Promotie Marken. Veel toeristen bezoeken Marken met het openbaar vervoer. Zolang de bereikbaarheid goed is, en blijft, blijft deze manier van reizen voor toeristen interessant. Dit heeft weer tot gevolg dat vele toeristen Marken blijven bezoeken door gebruik te maken van het openbaar vervoer.

Andere thema's die een raakvlak met het openbaar vervoer hebben, zijn Wonen en Jeugd. Wanneer Marken goed bereikbaar blijft, kunnen bijvoorbeeld scholieren met het openbaar vervoer van en naar school reizen. Verder hebben veel jongeren (nog) geen rijbewijs en is het openbaar vervoer voor hen onontbeerlijk om naar andere locaties te reizen. Als Marken goed bereikbaar blijft met het openbaar vervoer is dat geen barrière om hier niet te komen, willen of blijven wonen.

Wat kost het?

In principe hoeven de activiteiten aangaande het openbaar vervoer De Eilandraad niet direct geld te kosten en de gemeente Waterland levert alleen beschikbare ambtelijke capaciteit. De overleggen zijn op vrijwilligersbasis en daarmee kosteloos. Op een indirecte manier kan het wel iets kosten, namelijk dienstverlening. Marken in het algemeen, en De Eilandraad in het bijzonder, moeten samen alert blijven bij voorgenomen veranderingen in de dienstregeling. Dit om te voorkomen dat de dienstverlening verslechtert met alle gevolgen van dien.

Visie voor Marken op Verenigen van Verenigingen en Stichtingen

Samen sterker met gebundelde kracht

Huidige situatie

Marken kent van oudsher een rijk verenigingsleven. Op een bevolking van beperkte omvang is een rijk scala aan activiteiten te vinden. De waardering is groot en het draagvlak is, mede door de sociale inbreng, continu en geborgd. Op het moment dat een schakel uitvalt, wordt opvolging snel gevonden. Het is wel zo dat de continuïteit vooral door de bewoners vanaf middelbare leeftijd wordt ingevuld. Deels uit plichtsbesef en deels omdat men de verworvenheden niet verloren wil laten gaan. Daarin zit duidelijk een bepaalde frictie. Waar jongeren vragen om starterswoningen om op Marken te kunnen blijven wonen, is hun inspanning om daaraan bij te dragen niet groot. Dit geldt ook voor andere thema 's die behoud van leefbaarheid aangaan.

Wat willen we bereiken?

Zoals verenigingen nu opereren, is er sprake van fragmentatie die het moeilijk maakt om eigen doelstellingen te bereiken (behoud, uitbreiding, professionalisering) en wordt het gezamenlijk doel niet ondersteund. Daarom heeft De Eilandraad het initiatief genomen om de krachten te bundelen. In het verlengde van deze gedachte is het voornemen om een overkoepelende stichting op te richten waarin alle Marker verenigingen op één platform gezamenlijk acteren. De rol die de Marker Evenementen Stichting (MES) daarin kan spelen, wordt nader onderzocht. Er is al een begin gemaakt door vanuit onder meer het burgerparticipatieplan van de gemeente Waterland collectief te gebruiken licht- en geluidapparatuur aan te schaffen. Kansen liggen er verder vanuit de voorbereiding van het herdenkingsjaar in 2016 (Watersnood) en vanuit de koppeling aan het thema Toerisme (onder meer genereren extra opbrengsten door activiteiten te organiseren voor toeristen).

Hoe doen we dat?

Door de werkgroep zijn vier pijlers benoemd waarop de aanpak op korte termijn is gebaseerd. Een korte samenvatting:

1. Gezamenlijke evenementenplanning
 - Coördinatie vanuit Marker Agenda (een coördinator aanstellen)
 - Inzet digitale hulpmiddelen (actualiteit en eenvoudig aanmeldsysteem)
2. Samenwerking evenementen
 - Elkaar helpen bij individuele evenementen (onderling spullen uitwisselen)
 - Evenementen van verschillende deelnemers combineren (publiek meer te bieden en basiskosten gedeeld)
3. Samenwerking fondsenwerving
 - Voor subsidies aanschaf gezamenlijk te gebruiken materieel (onder meer mobiele LED-lichtinstallatie)
 - Voor subsidies (gecombineerde) evenementen (inzet van argumenten zoals burgerparticipatie en maatschappelijke bijdrage)
4. Samenwerking inkoop
 - Behalen inkoopvoordelen bij leveranciers (bijvoorbeeld kopieerkosten)
 - Zorgen dat overschotten bij evenementen goed worden ingezet (bijvoorbeeld overnemen broodjes)

Onze opdracht

Het is duidelijk en concreet waar we mee aan de slag gaan. Er moeten alleen nog personen aan taken worden gekoppeld.

Hoe organiseren we dat?

Daar hebben we veel mensen voor nodig. Het verenigingsleven is een cruciaal onderdeel van de Marker samenleving: het is de ziel van wat ons bindt. Dat betekent dat een grote inspanning nodig is om de bestaande verenigingen te binden in een collectief. Bij die goede gedachte ontstaat natuurlijk spanning. Het is een taak van allen om die drempel te verlagen. Het doel is dat alle verenigingen hun eigen identiteit behouden maar tegelijkertijd gezamenlijk optrekken om op termijn te overleven. De oprichting van een stichting waarin alle verenigingen zijn vertegenwoordigd, is een stap die bijdraagt aan de borging van een groot goed.

Raakvlakken met andere thema's

Het thema Verenigen van Verenigingen en Stichtingen heeft meerdere raakvlakken met andere thema's. Het meest prominente raakvlak is natuurlijk het thema Jeugd. Daarnaast is het vanzelfsprekend dat het thema Voorzieningen ouderzorg ook een rol speelt. Het is ondenkbaar dat een levendige kern kan floreren zonder een rijk verenigingsleven.

Visie voor Marken op Toerisme

Een (be)leefbaar Marken

Inleiding

Er zijn grote veranderingen zichtbaar in de tijd waarin wij nu leven. Demografische veranderingen zoals verstedelijking, vergrijzing en ontgroening hebben grote gevolgen voor Marken dat aan de rand van de metropoolregio van Amsterdam ligt. Maar ook de technologische ontwikkelingen brengen grote veranderingen met zich mee zoals de transparantie en verbondenheid van internet (vergelijkingsites, Facebook), het zelf kunnen produceren (3D-printers) en de community vorming (Groupon, Vakantieveiling). Dat brengt met zich mee dat de consument maatwerk en flexibiliteit vraagt. Maar ook wordt zichtbaar dat een nieuwe generatie de economische groei als een opbouw van ecologische schuld ziet en een circulaire economie wenst (geen bezit maar gebruik). Dit alles heeft zijn weerslag op bestaande ketens en verdienmodellen in het algemeen maar zeker op het toerisme. Aanpassing aan de nieuwe situatie vraagt om andere vormen van samenwerking waarbij een beroep wordt gedaan op de collectieve creativiteit van direct en indirect betrokkenen. Zodat de meerwaarde bij de direct betrokkenen zichtbaar wordt maar ook een meerwaarde gecreëerd wordt bij indirect betrokkenen, dus de bredere samenleving en op de lange termijn.

1. Huidige situatie

Vanuit gehouden sessies met toeristische ondernemers en indirect belanghebbenden, maar ook vanuit de enquête onder de Marker bevolking, zijn de volgende kernwaarden naar voren gekomen: Marken is een hoogwaardige toeristische attractie doordat het oer-Hollandse elementen en een unieke eilandcultuur heeft die mooi behouden zijn gebleven waarbij de ligging rondom in water met een verbindingsdijk de belevingswaarde versterkt. Het toeristische aanbod op Marken is kleinschalig en authentiek.

De knelpunten op gebied van toerisme spitsen zich toe op de volgende thema's:

- gastvrijheid (ontbreken verwijsborden, sanitaire voorzieningen, gastvrije entree parkeerterrein en de soms negatieve houding van bewoners tegenover toeristen)
- samenwerking (ontbreken gezamenlijke promotie en professionalisering bij bestaande ondernemers, afspraken met externe bedrijven en een gezamenlijk ontwikkelde en breed gedragen visie op toerisme bij ondernemers, overheid en bewoners)

De bewoners ervaren overlast door de concentratie bezoekersstromen op de route parkeerterrein-Haven. Er wordt wel een meerwaarde aan toerisme toegekend maar er is niet of nauwelijks betrokkenheid omdat zij er economisch geen voordeel van ervaren. Verder blijkt dat het (toeristisch/economisch) beleid van de gemeente Waterland niet overeenkomt met de wensen van bewoners en dat de bevolking geen inzicht heeft in de inkomsten die via toerisme op Marken gegeneerd worden en welke voordelen Marken daarvan heeft.

Als er niets aan deze situatie gedaan wordt, zal dit escaleren met als gevolg onveilige en onprettige situaties voor zowel bewoners als bezoekers en een afname van de leefbaarheid. Bovendien zullen de cultuurhistorische waarden verdwijnen aangezien deze niet gestimuleerd worden.

2. Wat willen we bereiken

Het toerisme op Marken heeft zich ontwikkeld in goede balans tussen bewoners, toeristische bedrijven en bezoekers waarbij de cultuurhistorische waarden behouden en versterkt zijn. Het toerisme draagt bij aan de leefbaarheid en de lokale economie mede door de ondersteuning van de lokale overheid met stimulerende regelgeving en transparantie over de investeringen in het toerisme vanuit de opbrengsten.

3. Hoe doen we dat

Wie heeft welke rol en verantwoordelijkheid, op welk tijdstip en met welk budget?

Toeristische ondernemers op Marken:

- Gastheerschap tonen
- Vanuit eenzelfde boodschap hun marketing en promotie vormgeven en idealiter gezamenlijk optrekken
- Elkaar niet kopiëren maar aanvullen
- Samenwerking zoeken met de bewoners door verenigingen te betrekken bij het aanbod

Dit wordt op korte termijn door de toeristische ondernemers met elkaar uitgewerkt en met duidelijke afspraken (manifest met plan van aanpak) concreet gemaakt, eventueel in samenwerking met SPW (Stichting Promotie Waterland).

Toeristische ondernemers die niet op Marken gevestigd zijn maar wel Marken in hun dienst of product opnemen:

- Verantwoordelijk voor het echte verhaal van Marken
- Afspraken over routing en gedragsregels (in overleg met bedrijven, bewoners en overheid)
- Versterken lokale economie

Dit kan op korte termijn waarbij de gemeente Waterland, zoals eerder besproken, het initiatief wil nemen.

Verenigingen en organisaties op Marken met sociaalmaatschappelijk doel (Muziekvereniging Juliana, Marker Museum, Trefpunt, et cetera):

- Meer samenwerken: afstemmen van evenementen en elkaar daarbij ondersteunen, maar ook tussen verschillende disciplines zoals sport, cultuur en evenementen
- Bij het vragen van financiële ondersteuning bij het toeristisch bedrijfsleven ook een tegenprestatie bieden (muziekvereniging geeft bijvoorbeeld een buitenoptreden)
- Overleg met bewoners, bedrijfsleven en overheid om te bespreken hoe de Marker identiteit (culturele aspecten: zowel gewoonten als fysieke elementen) behouden blijft en verder ontwikkeld kan worden om de authenticiteit te waarborgen

Dit kan worden vormgegeven als de Stichting Verenigde verenigingen en stichtingen Marken is opgericht.

Bewoners van Marken:

- Kennis nemen van de meerwaarde die het toerisme biedt voor de leefbaarheid (voorzieningen en sfeer) op Marken
- Actieve ambassadeurs zijn van Marken om zo het aantal individuele toeristen te behouden en eventueel te verhogen
- (Commerciële) activiteiten ontwikkelen om zo de cultuurhistorische waarden vanuit de identiteit van Marken te versterken (B&B, ambachten, kunstwerken, optredens)

Hierbij kan De Eilandraad een rol spelen met behulp van de werkgroep Toerisme.

Lokale overheid (de gemeente Waterland):

- Transparantie over opbrengsten en inzichtelijk maken van kosten en de meerwaarde van investeringen voor de leefbaarheid van Marken
- Investeren in basisvoorzieningen voor het toerisme in infostructuur (zoals info- en routeborden, informatievoorzieningen en openbaar en gratis toegankelijke sanitaire voorzieningen)
- Helder en breed gedragen beleid ontwikkelen waarbij de belangen van bewoners en bedrijven in balans zijn
- Heldere en stimulerende regelgeving en handhaving daarvan

Naast de rol en taak die De Eilandraad heeft in dit proces, is het ook aan ondernemers om actief aanwezig te zijn bij overlegstructuren of een vertegenwoordiger aan te wijzen die dit uit hun naam doet.

Overheid gerelateerde organisaties:

Zowel vanuit De Eilandraad als vanuit de lokale overheid wordt een goede communicatie- en informatiestructuur ontwikkeld met organisaties zoals Rijkswaterstaat (Haven) en het Hoogheemraadschap.

4. Onze opdracht

De werkgroep Toerisme heeft in 2014 breed input opgehaald om de bouwstenen voor de toeristische visie te vormen:

maart-april	Literatuuronderzoek afstudeeropdracht
15 april	Werk sessie met toeristische ondernemers: input over knelpunten en hoe van huidige tot gewenste situatie te komen inzake toerisme op Marken
30 april	Werk sessie met indirect belanghebbenden: input van 15 april getoetst en eventuele aanvullingen van bewoners en sociaal maatschappelijke organisaties
6 mei	Resultaten enquête bekendgemaakt die ook input geven voor de gewenste situatie van het toerisme op Marken; deze bevestigen de input die is verkregen op 15 en 30 april
2 juni	Openbare Eilandraad vergadering en eerste resultaten gepresenteerd
15 juni	Input vanuit werkgroep Toerisme aan De Eilandraad voor de totale visie in de vorm van een foto
22 juni	Terugkoppeling naar alle personen en organisaties die meegewerkt hebben aan de werksessies en vervolgacties benoemd

De bouwstenen zijn getoetst bij diverse externe partijen zoals Amsterdam Marketing. Om de opzet van de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen concreet te maken, zullen de afspraken met hen ook worden gemaakt en vastgelegd in een manifest.

De bouwstenen zijn afgeleverd bij De Eilandraad die alle bouwstenen heeft verzameld om zo te komen tot een Visie voor Marken op de Toekomst.

5. Hoe organiseren we dat

Zie punt 3. Hoe doen we dat.

Aan de vaste kern van de werkgroep Toerisme flexibele werkgroep leden toevoegen vanuit ondernemers op en buiten Marken die hun producten en diensten gekoppeld hebben aan het product Marken, naast indirect belanghebbenden (lijst met namen is beschikbaar via de werkgroep).

6. Raakvlakken met andere thema's

Er zijn raakvlakken met de werkgroep Promotie. Vanuit de sessie en de enquête zijn de kernwaarden benoemd. Deze waarden zijn vanuit de identiteit van Marken geboren en zullen de basis vormen voor de promotie van Marken om jonge gezinnen naar het voormalig eiland te trekken zodat zij zich er vestigen.

Er zijn ook raakvlakken met het thema Wonen. Uit de resultaten van de enquête blijkt dat mensen zich zorgen maken over het verdwijnen van de cultuurhistorische aspecten, bijvoorbeeld de houten woningen. Die aspecten in brede zin dragen namelijk wezenlijk bij aan het oordeel waarom mensen het prettig vinden om op Marken te wonen.

Buiten de authentieke kernwaarden van Marken is de natuur ook een belangrijk onderdeel voor de beleving van Marken. Nu is de natuur een waardevol maar ook kwetsbaar element. Het is derhalve belangrijk vast te stellen in hoeverre het benut kan worden voor de (be)leefbaarheid op Marken voor zowel bewoners als bezoekers. Voor bezoekers zou het een mogelijkheid zijn om de bezoekersstroom beter geografisch te verspreiden en om een nieuwe doelgroep aan te trekken zoals vogelspotters. Voor behoud van natuur en nadere invulling van toeristische activiteiten in landelijk gebied is er dus ook een relatie met het thema Openbare Ruimte.

Visie voor Marken op Wonen

Voldoende woningen in krimpende markt

Huidige Situatie

Aantal inwoners op Marken daalt en op termijn zijn voldoende woningen beschikbaar.

Noord-Holland: van extreme groei naar vergrijzing en ontgroening

- De afgelopen 100 jaar groeide de bevolking explosief
- Sinds 1970 daalt het aantal geboorten
- De groei van het aantal ouderen neemt toe

Regio Waterland: afnemende groei van de bevolking

- Al opgetreden sterke daling van het aantal jongeren zal sterk doorzetten
- 15 - 65 jaar: omslag van geringe groei naar daling
- Ouderen: sterke vergrijzing

Krimp in de afgelopen decennia: terugloop vlakt af door meer import

Er werden minder kinderen geboren en een deel van de jeugd vertrok naar elders. Het aantal inwoners nam af van 2136 inwoners in 1981 naar 1810 inwoners in 2012. De bevolking is in die periode gemiddeld met 10 per jaar afgenomen. Door immigratie van buiten Marken is sinds 2008 is het aantal inwoners min of meer stabiel rond de 1810. Het aantal geboorten is de laatste jaren gemiddeld ongeveer net zo hoog als het aantal sterfgevallen. Het aantal vertrekkende Markers wordt gecompenseerd door import/vestigings.

Bezettingsgraad per woning neemt af

Minder personen per huishouden ten gevolge van vooral een toename van eenpersoonshuishoudens. In 1956 waren er gemiddeld 3,5 inwoners per woning, nu 2,2 inwoners per woning.

Aantal woningen is toegenomen

Van 1956 tot 1988 groeide het aantal inwoners op Marken met 500. In die tijd kwamen er in totaal 350 woningen bij, dat is ongeveer één woning op 1,5 inwoner. Toen de bevolking vanaf 1981 fors terugliep, is het aantal woningen nog verder toegenomen.

Door vergrijzing komen steeds meer woningen vrij

In de komende vijftien jaar komen er uiteindelijk negen woningen per jaar vrij door overlijden of vertrek naar een zorgvoorziening buiten Marken. Momenteel staan er negentien woningen te koop en veertien woningen onbestemd leeg: dat is vier procent van het totale woningbestand.

In kwantitatief opzicht zijn er op termijn voldoende woningen beschikbaar

Als het aantal inwoners en het aantal woningen gelijk blijft, zijn er ook op termijn voldoende woningen beschikbaar, zelfs als de bezettingsgraad per woning verder afneemt. Het probleem zit in de mismatch tussen de te koop staande woningen (overwegend oude Marker huizen) en de vraag van jong en oud naar onderhoudsvrije woningen.

Cijfermatige onderbouwing en verklaring o.b.v. 2012

Aantal inwoners Marken: 1810

0 tot 15 jaar 17%

15 tot 25 jaar 10%

25 tot 45 jaar 21%

45 tot 65 jaar 33%

Boven 65 jaar 19%

Aantal huishoudens Marken

totaal aantal huishoudens 795

Eenpersoonshuishoudens 31%

Huishoudens zonder kinderen 33%

Huishoudens met kinderen 36%

Groei en krimp

jaar	inwoners aantal	woningen aantal	gemiddeld aantal inwoners per woning
1920	1363	370	3.7
1956	1552	446	3.5
1981	2136	hoogste aantal inwoners ooit	
1988	2055	796	2.7
2012	1810	820	2.2

Na aanvankelijke stijging van inwoners forse krimp

Van 1920 tot 1960 is het bevolkingsaantal geleidelijk gestegen. Vanaf 1960 is de groei zeer sterk geweest tot 1981, waarna het bevolkingsaantal tot 2012 (dus iets meer dan dertig jaar) met ruim 300 is afgenomen.

Oorzaak krimp

Uit landelijk onderzoek blijkt dat de belangrijkste redenen voor de krimp zijn: een daling van het geboortecijfer en het wegtrekken van jeugd naar meer stedelijke omgeving. Veel minder Marker jongeren blijven op Marken wonen dan voorheen, vanwege studie, baan elders, partner van buiten Marken en behoefte om elders te wonen.

Aantal woningen: ook groei bij teruglopend inwonertal

Vanaf 1956 tot 1988 zijn er 350 woningen bij gekomen terwijl de bevolking met 500 toenam. Opvallend is dat het aantal woningen na 1988, toen de bevolking steeds verder terugliep, nog verder is toegenomen. De grootste toename is veroorzaakt door de bouw van (33) appartementen voor ouderen (Voor Anker) en de koopwoningen van Jan van Gent.

Afname aantal inwoners per woning: van 3,7 naar 2,2

Het aantal inwoners per woning is fors afgenomen. In 1920 nog 3,7 per woning, inmiddels is die 2,2 per woning. De oorzaak hiervan ligt in de bevolkingsopbouw, afname van het kindertal en toename eenpersoonshuishoudens. Dit is een landelijk tendens.

Woning bestand 2012 in relatie tot de gemeente Waterland

	inwoners	woningen totaal	huur	koop
Waterland	17010	7090	1976	
Marken	1810	820	218	612

Percentage huurwoningen Waterland en Marken = 27 %

	huishoudens	huurwoningen
Waterland	7195	1976
Marken	795	218

Conclusie: de verhouding huur- en koopwoningen op Marken is gelijk aan die in de gemeente Waterland.

WOZ-waarde op Marken lager dan in rest van de gemeente Waterland

De gemiddelde WOZ waarde bedroeg in 2012 voor de gemeente Waterland € 335.000. Voor Marken lag de gemiddelde WOZ-waarde op € 251.000. Conclusie: de waarde van de koopwoningen op Marken is substantieel lager dan in de rest van de gemeente Waterland. Relatief goedkope woningen kunnen aantrekkelijk zijn voor nieuwe inwoners.

Aantal beschikbare huur- en koopwoningen (september 2014):

Te koop leeg	6
Te koop bewoond	13
Te huur leeg	0
Leeg onbestemd	14

Nb er zijn momenteel 19 woningen te koop, dat waren er in januari 2014 nog 26

Vanwege de huidige economische situatie is er een groot aantal woningen te koop. Bovendien staan er een fors aantal woningen (onbestemd) leeg, dit leidt hier en daar tot verkrotting. Momenteel zijn er geen huurwoningen beschikbaar.

Redenen voor leegstand zijn de economische situatie, de te hoge vraagprijs en het feit dat het aanbod niet aansluit op de vraag. De stenen woningen buiten de Minneweg zijn veelal gedateerd en voldoen niet aan de eisen van de huidige tijd. De traditionele houten huizen worden als bewerkelijk ervaren. De verbouwingkosten zijn relatief hoog.

Prognose aantal vrijkomende woningen

Bewoond	woningen	vrijkomend	vrijkomende	per jaar
Door	aantal	jaar datum	woningen aantal	aantal
80+	39	5 jr medio 2017	31	6
75-80	50	10 jr medio 2022	79	8
70-75	54	15 jr medio 2027	132	8.8
Totaal	143			

Op Marken komen in de komende 15 jaar gemiddeld 8,8 woningen per jaar vrij

De babyboomgeneratie bereikt een hogere ouderdom dan de vorige generatie. Het aantal woningbezitters onder deze generatie is veel hoger dan onder de generatie daarvoor. Omdat ouderen graag zo lang mogelijk willen blijven wonen in hun vertrouwde huis, komen deze gezinswoningen meestal pas vrij als de bewoners overlijden. Daarom zullen op termijn op de koopwoningmarkt veel gezinswoningen uit de jaren zestig en zeventig beschikbaar komen. Echter over vijftien jaar zal de vraag naar dat soort woningen een stuk lager zijn dan nu omdat de verwachting is dat het aantal jonge huishoudens de komende decennia verder zal afnemen.

Conclusie: woningbestand en prognose vrijkomende woningen is voldoende

Momenteel en op termijn is het aantal beschikbare woningen voldoende. Zeker in aanmerking nemend dat er jaarlijks bijna negen woningen vrijkomen door overlijden of vertrek naar woonvoorzieningen voor ouderen.

De vraag is of de vrijkomende woningen voldoen aan de behoefte van de Marker bevolking. In de praktijk blijken Markers weinig belangstelling te tonen voor koopwoningen in de oude buurten. Wel is uit onderzoek van De Eilandraad gebleken dat jongeren in de oude buurten willen wonen als het huurwoningen zijn en dat er een grote behoefte is aan huurwoningen voor starters. Overigens is met het project tijdelijke jongerenwoningen de vraag voor de korte termijn grotendeels opgelost. Alle gegadigden voor dit project hebben een woning toegewezen gekregen. Momenteel is er een kleine wachtlijst.

Ook zijn er nog steeds nieuwbouwwoningen te koop in het project Jan van Gent. Aan duurdere koopwoningen blijkt nu geen behoefte, het project van de dijkwoningen is daarom afgeblazen.

Bouwen is geen oplossing voor krimp

Van krimpangst via krimpkramp naar krimpkans. Veel dorpen in Nederland hebben last van krimpangst, dat geldt ook voor Marken. Men ziet de krimp als een bedreiging en is bang dat met de terugloop van de bevolking een aantal voorzieningen verdwijnt en de leefbaarheid afneemt.

Door deze angst schiet men in een kramp (krimpkramp). We moeten niet krimpen, maar groeien. De eerste reflex is: er moet gebouwd worden. De vraag is dan voor welk probleem is bouwen een oplossing? De krimp is er en zal zeker nog een tijd duren. Krimp biedt echter ook kansen. Goed anticiperen op de krimp, dat wil zeggen aanpassing aan de gewijzigde situatie, kan de kwaliteit van de bestaande leefomgeving verhogen. Zoals aanpassing van de woningvoorraad aan de gewijzigde samenstelling van de bevolking (vergrijzing en ontgroening).

Citaat professor Hospers: *“Dorpen hebben ook toekomst als ze krimpen. Waarschijnlijk neemt het aantal voorzieningen af, maar steeds meer mensen die er voor kiezen om in een dorp te wonen vinden dat minder belangrijk dan een fijn woonklimaat en aansluiting bij de lokale gemeenschap. Bij voorzieningen gaat het uiteindelijk niet om beschikbaarheid maar om bereikbaarheid.”*

We kunnen zelf veel bijdragen aan ons woon en leefklimaat, alle heil komt daarbij niet van de overheid. We kunnen de krimp niet oplossen maar met elkaar Marken wel leefbaar houden. We zullen met elkaar creatieve lokale initiatieven moeten ontplooiën.

Krimp is grotendeels autonoom proces

Krimp kan je niet keren, het is een autonome ontwikkeling. Het is een landelijke trend (minder kinderen per gezin en trek naar de stad). Maar je kunt natuurlijk altijd proberen om het voor jonge Markers aantrekkelijker te maken om hier te blijven wonen. Een andere mogelijkheid is om jonge gezinnen van elders aan te trekken.

Bouwen helpt niet

Vaak wordt aangenomen dat nieuwbouw de remedie tegen krimp is. Het is echter aangetoond dat bouwen krimp niet tegen gaat, wel kan het een verschuiving geven doordat bestaande woningen vanwege doorstroming leeg komen te staan. Door grotere leegstand dreigt verkrotting, met name bij de houten woningen in de oude kernen en op werven. Dat is een probleem. In principe is nieuwbouw dan ook niet het middel om te anticiperen op krimp, maar aanpassing van de bestaande woningvoorraad aan de gewijzigde demografische samenstelling van de bevolking. Maar ook verandering van bestemming is een goede optie (denk aan de voormalige winkel van Kes en het voormalige gemeentehuis).

Krapte op woningmarkt tijdelijk fenomeen

Is wel bouwen dan een optie? Volgens recent verschenen onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving zal het koopwoningtekort in grote delen van Nederland vanzelf verdwijnen. Het is een tijdelijk fenomeen, een neveneffect van de vergrijzing. Dus bouwen ligt niet voor de hand. Wordt er toch gebouwd als uit onderzoek blijkt dat er woonwensen zijn waar nu geen of onvoldoende aanbod is zoals starters-, senioren- en levensloopwoningen, dan heeft dit enerzijds een positief effect, namelijk doorstroming van senioren die een eengezinswoning achterlaten. Anderzijds leidt het onvermijdelijk tot meer leegstand van minder gewenste huizen. Met andere woorden: bouwen is alleen verantwoord als het met visie gebeurt.

VISIE: Leefbaarheid in stand houden door te streven naar stabiele bevolkingsomvang, rehabilitatieplan en eventueel kleinschalig vraag gestuurd bij- en ombouwen

Het streven is om de leefbaarheid op Marken in stand te houden. Een stabiele bevolkingsomvang is daarvoor gewenst. Hoe krijg je de bevolkingsomvang op een aanvaardbaar peil? Proberen de krimp te beperken. Wat kan je hieraan doen? Proberen de natuurlijke instroom te verhogen. Dat wil zeggen: nieuwkomers (vestigers), jonge gezinnen naar Marken trekken.

Op grond van de beschikbare gegevens en prognoses blijkt grootschalige nieuwbouw niet nodig. Belangrijk is allereerst rehabilitatie van oude woningen en verandering van bestemming van panden. Bijvoorbeeld bedrijfspanden geschikt maken voor bewoning. Er zal beleid ontwikkeld moeten worden om leegstaande panden en woningen (vaak oude traditionele houten woningen) weer bewoond te krijgen. Samenwerking met de gemeente is daarvoor een vereiste.

Enkele out of the box-ideeën zijn: Fonds oprichten? Verkrotte panden onteigenen? Eigenaren aanschrijven? Subsidie provincie/rijk, Europa om monumentale omgeving te verbeteren? Bedrag heffen per touringcar voor woningverbetering?

Inmiddels zijn er plannen om veertien appartementen te bouwen in de voormalige winkel van Kes en het voormalige gemeentehuis. Daarnaast zijn er plannen om de oude smederij te verbouwen tot vier appartementen. Deze bouwplannen sluiten goed aan bij de visie van de werkgroep Wonen.

Binnen de kern Marken van de gemeente Waterland is grote behoefte aan woningen voor starters (lees jongeren), maar ook ouderen die hun huidige gezinswoning willen verruilen voor een kleinere en nagenoeg onderhoudsvrije woning. Eventueel kleinschalig bouwen hoeft niet uitgesloten te worden. Het aanbod zal afgestemd moeten worden op de vraag (woningbehoefte op Marken).

Taak werkgroep Wonen: werken aan afstemming vraag en aanbod door cijfermatige onderbouwing en overleg met alle belanghebbenden

Inventarisatie woningbestand

Welke woningen staan te koop, leeg of te huur. Zorgvuldig onderzoek en cijfermatige onderbouwing up to date houden blijft noodzakelijk.

Onderzoek woonwensen

Vraag en aanbod op elkaar afstemmen. Overleg met alle partijen: woningzoekenden, de gemeente, woningbouwverenigingen, makelaars en De Eilandraad. Mogelijk stichten dan meer jonge Markers hier een gezin.

Rehabilitatieplan

Beleid ontwikkelen om leegstaande woningen/krotten bewoond te krijgen (vergelijk Kerkbuurt en Buurt III jaren 80). Wij gaan hierover in overleg met de gemeente. Contact zoeken met huidige eigenaren van leegstaande woningen. Zoeken naar financiering (corporaties, Rijk, Europa, Toerisme, Monumenten).

Raakvlakken met andere werkgroepen

Werkgroep Promotie (aantrekken nieuwe inwoners/vestigers) en werkgroepen Toerisme en Openbare Ruimte (behoud monumentaal aanzicht).

Proberen krimp te beperken

Door jongeren te behouden: rekening houden met wensen jongeren (starterswoningen: wel huur oude buurtjes of kopen het liefst onderhoudsarm) en door jonge gezinnen aan te trekken met promotie (nieuwkomers hebben vaak wel interesse in houten woningen).

Beleid ontwikkelen leegstand/verkrotting

Verhogen woonkwaliteit woningen en aanzicht: rehabilitatieplan

Definitie vraaggestuurd bouwen

Rapport Onderzoek vraaggestuurd bouwen: Uitgangspunt van het vraaggestuurd bouwen is dat huishoudens moeten kunnen wonen op de plek en in een woning die hun voorkeur heeft.

Gedeputeerde Joke Geldhof (Wonen) van provincie Noord-Holland: *'De provincie wil een meer vraaggerichte aanpak van de woningmarkt. Dit onderzoek toont aan dat het type woningen en de woonmilieus die in de plannen zitten niet goed aansluiten op de vraag van de consument. We kunnen niet langer huizen bouwen in de hoop dat de behoefte als vanzelf lijkt te ontstaan. Meer dan ooit is er de urgentie om woningen te bouwen die aansluiten op de behoefte. We moeten bouwen op de juiste plek, op het juiste moment en voor de juiste doelgroep'*.

Leefbaarheid min en plus

Min (welke aspecten hebben een negatief effect op de leefbaarheid)

- Terugloop bevolking, vergrijzing, meer jongeren dan vroeger vertrekken van Marken: hoe minder inwoners, hoe minder voorzieningen
- Relatief veel woningen staan te koop. Bovendien is er een behoorlijk aantal woningen dat onbestemd leeg staat; leegstand draagt niet bij aan leefbaarheid en hier en daar is sprake van verkrotting

Plus (welke aspecten hebben een positief effect op de leefbaarheid)

- Meer Marker jongeren de mogelijkheid bieden op Marken te blijven wonen: jongerenwoningen, starterwoningen, appartementen en het kopen van oude woningen aantrekkelijker maken (subsidie)
- Huurwoningen worden meer en meer verstrekt aan inwoners van buiten Marken.
Oproep aan de gemeente Waterland om inwoners van Marken voorrang te verlenen. Momenteel wordt hierover in de gemeenteraad gesproken.
- Aantrekken nieuwe inwoners door promotie: vooral jonge gezinnen zodat er een evenwichtige leeftijdsopbouw blijft.
- Rehabilitatieplan: leegstand en verkrotting tegen gaan
 - **Oproep** aan Wooncompagnie om te overwegen om meerdere huurwoningen aan huurders te verkopen en van de opbrengst hiervan oude panden op te kopen, te renoveren en voor verhuur geschikt te maken.

- **Oproep** aan de gemeente Waterland om stimuleringsfonds in het leven te roepen om te investeren in het rehabilitatieplan om oude woningen met steun op te kunnen knappen. Financiering hiervan kan komen uit de toeristenbelasting. Zo komt het geld dat toeristen betalen om de schoonheid van Marken te aanschouwen (voor een deel) ten goede om die schoonheid te behouden.
- **Oproep** aan de gemeente Waterland om de procedures voor het renoveren van oude woningen te vereenvoudigen. De gemeente moet geen belemmeringen opwerpen, maar meedenken.
- Ombouwen oude (bedrijfs-)panden tot appartementen voor starters en ouderen (de voorgenomen plannen winkel Kes, gemeentehuis en oude smederij van fam. Zeeman zijn hiervan een goed voorbeeld). Wanneer ouderen hun eengezinswoning verlaten, bevordert dit de doorstroming waardoor deze woningen beschikbaar komen voor jonge gezinnen.

Visie voor Marken op Promotie wonen

Zet Marken op de kaart als aantrekkelijke woonomgeving

Huidige situatie

Het slechte imago van Marken als woonbestemming vormt een van de risico's voor de leefbaarheid. Het aantal inwoners van Marken daalt al jaren, hoewel de krimp in tempo iets lijkt af te nemen. Voeg daarbij bezuinigingen op allerlei gebieden en iedereen kan zich voorstellen dat de goede voorzieningen op termijn onder druk komen te staan. Een van de factoren, de krimp, kunnen we - hoe lastig ook - proberen om te buigen door nieuwe Markers aan te trekken. Marken heeft immers veel te bieden voor verschillende categorieën bewoners: rust en toch gezellig, bijzonder kindvriendelijk, een rijk gemeenschapsleven met een eigen sfeer, prachtige vergezichten, frisse lucht, goede voorzieningen, dichtbij Amsterdam en andere steden: een regio waar van alles gebeurt, ook op cultureel gebied.

Veel mensen weten echter te weinig van Marken en wat ze (denken te) weten, klopt zelden niet of nauwelijks:

- Waar ligt dat? Nooit van gehoord!
- Ja, als kind ooit wel een keertje geweest.
- Kom je daar wel tussen, zo'n gereformeerd dorp? Dat is toch net zo iets als Urk?
- Heb je geen last van de toeristen?
- Daar is toch niks. Wat moet je daar nou?

Zo wordt het dus lastig om nieuwe inwoners te werven.

Visie

Het is cruciaal voorzieningen en daarmee de leefbaarheid op termijn in stand te houden door krimp tegen te gaan. De uitdaging is dus om meer dan tot nu toe aan woningzoekenden te vertellen en te laten zien wat Marken werkelijk is en biedt. In de tabel hieronder inventariseren we manieren waarop dat zou kunnen en iedereen die dat wil, kan daaraan een bijdrage leveren. Het idee is dat wanneer mensen Marken beter kennen, dit ook meer instroom zal opleveren: veel bezoekers die voor het eerst komen zijn positief verrast door de sfeer en de omgeving.

Missie

Naast de autonome instroom per jaar gemiddeld drie tot vijf gezinnen met jonge kinderen trekken. Door sneller in beeld te komen bij gezinnen die zich op woonmogelijkheden oriënteren en hen met alle aantrekkelijke kanten van het wonen op Marken te laten kennismaken, wil de werkgroep Promotie Wonen bevorderen dat jonge gezinnen zich op Marken gaan vestigen.

Stel dat we door onze inspanningen, naast de gemiddelde instroom, per jaar drie tot vijf gezinnen met jonge kinderen weten aan te trekken, dan zou dat al een mooie impuls zijn voor school, sportclubs, supermarkt, et cetera. We hebben geen bewijs dat deze doelstelling te realiseren is, maar het lijkt geen te wilde ambitie.

De werkgroep Promotie wonen wordt gevoed door gegevens van de werkgroep Wonen van De Eilandraad. Deze groep houdt bij welke panden te koop, te huur of leeg staan. Uit hun gegevens valt op te maken dat er in de zomer van 2014 weer wat beweging op de Marker woningmarkt is ontstaan (gemeten in verkochte woningen), toch zijn er steeds voldoende woningen te koop die geschikt zijn voor gezinnen.

Strategie-Proces-Koppelkansen

Met de omschreven activiteiten, van klein en persoonlijk tot groot en breed, kan iedereen meedoen. De werkgroep Promotie wonen heeft een eerste inventarisatie van mogelijke activiteiten opgezet. Als de huidige bewoners zich laten inspireren, kunnen er gemakkelijk meer van dit soort acties bedacht worden.

Het lijkt ons een goed idee om op een zinvolle manier doelgroepen te formuleren en dan te kijken hoe we die het beste kunnen benaderen. Te denken valt aan:

1. gezinnen met een band met Marken die weer terug willen komen;
2. gezinnen die al in de regio wonen (bijvoorbeeld Amsterdam), maar meer ruimte en rust zoeken;
3. gezinnen die van buiten de regio komen en hier naartoe verhuizen, bijvoorbeeld voor werk.

Een professioneel vormgegeven en gebouwde website staat centraal. Deze moet niet alleen informatie geven maar vooral ook het imago van Marken als aantrekkelijke woonomgeving op de kaart zetten. Belangrijk is dat de site niet alleen goed draait op pc of laptop maar ook op tablets en smartphones en op alle besturingssystemen (Apple, Android, Windows).

STRATEGIE Wat is de actie?	PROCES Wat moet er gebeuren?	KOPPELKANS	€ nodig?
Website www.mooiwonenopmarken.nl vgl. http://barchemcentraal.nl/ Speciale aandacht voor aanbod voor kinderen in tekst, beeld en video	Ontwerpen, teksten schrijven, bouwen; veel input van Facebook kan hier ook gebruikt worden Overzicht van activiteiten voor kinderen: toneelclub, tennissen, speeltuinen, georganiseerd schaatsen op Jaap Edenbaan, zeilen, ijsbaan in winter, boetseren bij Trix Oostermann enz.	Ook te benutten door inwoners en makelaars	Ja, om goed te laten bouwen. Moet draaien op PC, laptop, tablets en smart phones.
Makelaars Input over de markt (koopmotieven, bezoekinteresse) samenwerking vormgeven; folders neerleggen op hun kantoren	Afspraken maken met regionaal actieve clubs: Hoekstra van Eck, Nemass de Boer, Sopar, et cetera.	Bezoeken, materialen maken, organiseren	Ja, folders e.d.
Makelaars: inspelen op Open Dagen (rondleidingen e.d.)	Agenda's in de gaten houden		Ja, voor folders e.d.
Woningcorporaties: bekendmaken met ons initiatief en om medewerking vragen rond geïnteresseerde huurdersgezinnen	Afspraken maken met Woonzorg en Wooncompagnie		Nee
Elke inwoner van Marken die dat wil, kan ambassadeur worden	Iedereen kan in het eigen netwerk Marken promoten door te vertellen en uit te nodigen	Kan altijd, overal, in binnen- en buitenland	Nee

Facebook <i>www.facebook.com/mooi wonenopmarken</i>	Account maken en vullen met interviews met bewoners, foto's, mensen uitnodigen om te posten, update woningaanbod, video's, boodschappen van burgemeester, makelaars, bezoekers e.d.	Te benutten door iedere inwoner die zelf promotie wil bedrijven; iedereen met Facebook-account kan zelf werven. Ook bruikbaar voor makelaars e.d.	Nauwelijks
Twitter Nieuws melden, nieuwe panden melden e.d.	Account maken	Iedereen kan via eigen account meedoen	Nee
Kaart in Google Maps: alle voorzieningen aangegeven en links naar verenigingen, horeca e.d.	Maken	Ook te benutten door inwoners en makelaars e.d.	Nee
Flyer A4, 2x gevouwen tot kabinetformaat; voor makelaars, winkels, horeca, haven, SPW e.d.	Maken in flinke oplage: paar duizend verspreiden.	Makelaars, bewoners, Stichting Promotie Waterland	Ja, subsidie gemeente?
Pers: Noord-Hollands Dagblad	Journalist Johan Moes heeft al aandacht besteed aan de werkgroep: meer publiciteit waarschijnlijk te realiseren		Nee
Pers: Omroep Pim	Wil waarschijnlijk wel een item maken	Bruikbaar voor inwoners en ook makelaars	Nee
Stichting Promotie Waterland Gezamenlijke actie, internet, flyers,	Bezoeken, materialen maken, organiseren		Ja
Ondersteuning door studenten	Afstuderen of ander project	Onderzoek, promotie	Nee
Mogelijkheid van gesprek met en/of rondleiding door bewoners Bewoners kunnen geïnteresseerden vertellen hoe het is om op Marken te wonen; rondleiding langs belangrijkste plekken en dat wat de bezoeker speciaal wil zien	Bewoners werven die mee willen doen. Communiceren aan pers en makelaars		Nee
Foto's en video's Databank om uit te putten	Verzamelen: iedere inwoner heeft wellicht leuk materiaal	Wellicht medewerking van Pep en André Pereboom (video)	Nee

Rol gemeente Waterland

Beschikbaar stellen van budget verhoogt de kwaliteit van promotie en levert relevante ervaring op, verdere input rond verhuisbewegingen is welkom. We vinden het belangrijk dat de website op alle aspecten zo professioneel mogelijk wordt opgezet: strategie (doelgroepselectie, inhoudelijke afstemming op zoek- en keuzegedrag), vormgeving, techniek, tekst, beeldmateriaal (foto en video). Hiervoor is dus budget nodig waaraan de gemeente een bijdrage kan leveren.

Een professionele promotiesite zal het aantal bezoeken van woningzoekenden aan Marken stimuleren en daarmee ook de instroom. Dit is van direct belang voor de gemeente. Bovendien kan de gemeente inzicht verwerven hoe en waarom de werving werkt. Deze inzichten kan de gemeente toepassen bij eventuele vergelijkbare initiatieven door andere kernen of wellicht zelfs een eigen portal toevoegen om zichzelf bij woningzoekenden in de kijker te spelen. De gemeente kan waarschijnlijk nuttige informatie leveren over verhuisbewegingen en -motieven om de strategie van de website te versterken.

Visie voor Marken op Openbare ruimte

Functioneel, schoon, heel, veilig en passend bij ons cultureel erfgoed en vrij uitzicht

Inleiding

De openbare ruimte van Marken betreft het uitzicht op ons omringend water, kustlijnen, omringdijk en de openbaar toegankelijke infrastructuur binnen deze omringdijk. Particulier grond- en huizenbezit is ook onderdeel van de openbare ruimte omdat dit ook ons uitzicht bepaalt. Verder heeft Marken vele monumenten en om ons cultuurhistorisch erfgoed in stand te houden valt het hele eiland onder beschermd stads- en dorpsgezicht.

Binnen het thema Openbare Ruimte speelt veel. Denk aan onderhoudsprogramma's van beherende overheden, eisen van beschermd stads- en dorpsgezicht, duurzaamheidsmaatregelen zoals zonnepanelen en windmolens, dijkversterking omringdijk Marken, dijkversterking Hoorn-Amsterdam, ontwikkelingen in het Markermeer en de Gouwee, herinrichting toegangsweg N518, maar ook een veilige verkeersafwikkeling en handhaving van doorrijden en parkeren van niet-vergunninghouders. Vanwege de omvang van het thema Openbare Ruimte is gekozen voor een onderverdeling in vier sub-thema's:

- A: Onderhoud openbare ruimte en verkeersveiligheid
- B: Ontwikkelingen buitendijks
- C: Ontwikkelingen omringdijk (inclusief de haven)
- D: Ontwikkelingen binnen de omringdijk

Per sub-thema worden de volgende zaken uiteengezet:

- 1) Huidige situatie
- 2) Wat willen we bereiken
- 3) Hoe doen we dat

Daarna volgt een algemeen deel waar de volgende onderwerpen worden uiteengezet:

- 4) Wat is van daaruit onze opdracht
- 5) Hoe organiseren we deze opdracht
- 6) Waar zijn raakvlakken met andere thema's uit de Visie voor Marken op de Toekomst
- 7) Wat verwachten wij van de gemeente Waterland

In algemene zin is het van belang dat er vanuit diverse overheden ruimte wordt geboden aan burgers en bedrijven. Kwaliteit op maat is dan mogelijk en kansen kunnen worden benut vanuit burgerparticipatie. Organisaties van betreffende overheden moeten hiervoor zijn ingericht of nog worden ingericht. Goed voorbeeld van burgerparticipatie is het proces rond het tussentijds onderhoud en ontwerp van de omringdijk (Rijkswaterstaat).

1) Huidige situatie

1A) Huidige situatie - Onderhoud openbare ruimte en verkeersveiligheid

De openbare ruimte wordt onderhouden door de gemeente Waterland, Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provincie Noord-Holland, (boeren)bedrijven en particulieren. Vooral het onderhoud door de gemeente Waterland en Rijkswaterstaat is onder de maat. De omringdijk ziet er vaak bedroevend uit en is slecht begaanbaar en daarmee niet verkeersveilig. De openbare plantvakken zijn met weinig kleur ingericht en daardoor saai. De straten en de fundering daarvan, maar ook de fundering van aangrenzende huizen, is niet ingericht op zwaar verkeer en bij herbestrating laat de kwaliteit te wensen over.

31

De provinciale weg N518 is noch een erftoegangsweg noch een gebiedsontsluitingsweg. Vooral vanwege ruimtegebrek en hoge kosten kan er geen duidelijke keuze worden gemaakt en wordt er gezocht naar een compromis om aan de verkeersveiligheidseisen te voldoen. Het parkeervak langs de N518 nabij het Kruis is al jaren een punt van zorg vanwege uitrijdend en draaiend verkeer. Bij de ingang van de bebouwde kom van Marken en de direct daarachter gelegen algemene parkeerplaats, is dankzij diverse fysieke maatregelen en zebrapaden de verkeersveiligheid ondertussen verbeterd. Bezoekers worden daarnaast dwingender naar deze algemene parkeerplaats geleid waardoor het aantal doorrijders is afgenomen. Door deze afzetting kunnen auto's van en naar supermarkt Deen niet meer vrij alle richtingen kiezen en moeten soms omrijden via de Boxenring.

Verder hebben fietsers geen duidelijke (eigen) route naar Deen en de inrichting van de weg sluit onvoldoende aan op het 30 km/uur-regime. De recent geplaatste komgrensborden langs de Walandweg zijn overbodig en leiden tot een verstoring van het beeld en onduidelijkheid voor ter plekke onbekende bezoekers. Parkeren binnen Marken gebeurt, ondanks aangelegde extra parkeerplaatsen, nog steeds in bermen en op stoepen. Daardoor raken deze beschadigd en kunnen hulpdiensten (onder meer de brandweer) niet altijd passeren. Wegen binnen Marken zijn feitelijk te smal voor tweerichting verkeer en zeker als deze wegen de hoofdroutes van de toeristen zijn.

1B) Huidige situatie - Ontwikkelingen buitendijks

Over het algemeen is de Markerdijk en het omringende water een plek van rust en schoonheid met een behoorlijke kwaliteit op het gebied van flora- en fauna. Niet voor niets maken grote delen onderdeel uit van Natura-2000 en de Ecologische hoofdstructuur. Af en toe wordt dit verstoord door geluidsoverlast vanaf het water (partyboten), Almere (housefestivals), de verbindingsdijk (motorraces) en omringdijk (huurscooters). De tuinbouwkassen in Flevoland zorgen daarnaast 's nachts voor lichtvervuiling en een van de aanvliegroutes van Schiphol ligt precies boven het Markermeer. Ook is het uitzicht op het Markermeer vanwege de bouwontwikkelingen langs de kustlijn van Flevoland minder fraai geworden onder meer door een hoge vierkante woontoren. De gemeente Almere heeft daarnaast plannen om een strook van haar kust verder te ontwikkelen tot zelfs in het Markermeer. Ook zijn er plannen voor een derde windmolen bij de Nes en mogelijk een zonnepanelenpark ter plaatse. Daarnaast zijn er ook nog vele andere ontwikkelingen gaande die verder worden benoemd in paragraaf 3B.

1C) Huidige situatie - Ontwikkelingen omringdijk (inclusief de haven)

De omringdijk Marken voldoet niet aan de wettelijke eisen. Tussen de Rozenwerf en de vuurtoren is de dijk deels te laag en bij grote delen van de Zuid- en Westkade is de steenbekleding en macrostabiliteit niet in orde. Qua macrostabiliteit voldoet zelfs de robuuste ogende Noordkade niet. In 2012 is, na zes jaar praten met onder meer ook de Eilandraad, het voorkeursalternatief Vierkant versterken voor de Zuid- en Westkade door Rijkswaterstaat gepresenteerd. Ter plaatse van bebouwing, zoals Rozenwerf en Noorderwerfstraat, werden vanwege ruimtegebrek damwanden voorgesteld. Dit voorkeursalternatief is begin 2013 terzijde geschoven na protesten vanuit de bevolking en De Eilandraad. Daarnaast zag Rijkswaterstaat ook zelf in dat dit zeker niet de beste (kosten)technische en ruimtelijke oplossing was.

In 2013 is landelijk door RWS het concept pilot Meerlaagsveiligheid ingesteld waarvan Marken deel uit maakt. Naast dijkversterking (laag 1) wordt ook gekeken naar maatregelen in de openbare ruimte op het maaiveld (laag 2) en naar evacuatie- en zelfredzaamheidsmaatregelen (laag 3). In september 2014 zijn door Rijkswaterstaat, op basis van eerder geformuleerde en bestuurlijk vastgestelde strategieën, vijf oplossingsrichtingen gepresenteerd. Eind 2014 is een bestuurlijke keuze gemaakt welke oplossingsrichtingen in 2015 nader worden uitgewerkt. De werkgroep Dijkversterking heeft daarbij doorlopend aandacht gevraagd voor de slechte fundering van het huidige dijkprofiel waar slechts beperkt gehoor aan is gegeven.

Binnen de nu uit te werken oplossingsrichtingen wordt namelijk alleen voor de Zuidkade het zogenaamde Marker-alternatief van de werkgroep dijkversterking van De Eilandraad meegenomen. Dit is een buitenwaartse versterking met grondverbetering op een fundering van zand die ruim vijftig jaar geleden ook is toegepast bij de verbindingsdijk naar Marken. Ondanks het feit dat de problematiek voor de Westkade niet anders is dan voor de Zuidkade, wordt daar het Marker-alternatief niet nader uitgewerkt.

In tegenstelling tot de voorstellen uit 2012 wordt nu ook de Noordkade meegenomen in de dijkversterkingsplannen. Dit vanwege mogelijke problemen met de macrostabiliteit maar vooral ook vanwege kansen tot natuurcompensatie (vooroevers) en het omvormen van het dijkprofiel tot een samenhangend geheel met de rest van de omringdijk.

De haven valt niet binnen de dijkversterkingsplannen van Rijkswaterstaat en is alleen onderwerp van gesprek met Rijkswaterstaat als het gaat om onkruidbestrijding en herstel van beschoeiingen. Verder loopt er al jaren een discussie welke partij de haven uiteindelijk in beheer en onderhoud neemt. Rijkswaterstaat wil er vanaf en de gemeente Waterland wil zich de rol van beheerder vooralsnog niet toe-eigenen. Ook het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is een kandidaat. Zij nemen immers na de dijkversterking ook het beheer en onderhoud van de dan nieuwe omringdijk over.

De haven betreft echter meer dan alleen onderhoud. Het gaat ook over evaluatie van de recent gerealiseerde terrassen, verbeteren van het stallen van fietsen en het realiseren van een bestendig beheer van de aanwezige toilet- en douchevoorziening en ook het verbeteren van voorzieningen bij de in 2014 gerealiseerde zwemlocatie. Daarnaast zijn de toegang tot en verdeling binnen de haven voor grotere schepen zoals van de Marken Express en de bruine vloot een onderwerp van gesprek. Verder zijn voor de watersportvereniging Marken de ligplaatsen een aantal jaren geleden heringericht en met watersportvereniging Het IJ zal gesproken moeten worden hoe hun toekomstvisie eruitziet. Ook net buiten de haven waren recent ontwikkelingen gaande zoals een voorgenomen, maar door de Raad van State geschrapte, cruisesteiger.

1D) Huidige situatie - Ontwikkelingen binnen de omringdijk

In 2013 is het bestemmingsplan Marken voor tien jaar vastgesteld. Uitgangspunt was om een consoliderend bestemmingsplan op te stellen en daar werd, afhankelijk van de belangen van de gemeente Waterland, wat divers mee omgegaan. Daar waar burgers met initiatieven kwamen, werd al snel verwezen naar het consoliderende karakter en de mogelijkheid om in een later stadium een postzegelbestemmingsplanprocedure te starten. Daar waar de gemeente Waterland zelf belangen had, werd al snel de optie wijzigingsbevoegdheid ingezet zoals bijvoorbeeld bij de voorgenomen cruisesteiger. Qua duurzaamheid richt het Bestemmingsplan Marken 2013 zich vooral op zonnepanelen en niet op windmolens. Er wordt, vanwege beperkte mogelijkheden voor zonnepanelen in de oude kern nu ruimte geboden voor zonnepanelen op de stal van boer Terlouw onder regie van een plaatselijke coöperatie.

Ondertussen lopen er binnen ruim één jaar al drie postzegelbestemmingsplannen. Hiervan is er eind 2014 één afgerond (woningen Buurterstraat), één net gestart maar vanwege verkoop van het betreffende pand weer stilgelegd (hotel Kruisbaakweg) en zit er één in de vooroverlegfase (oude winkel Kes en oude gemeentehuis). Het postzegelbestemmingsplan Bennewerf was al in 2011 gestart en ligt sinds de voorontwerpfase stil. Bovenstaande voorbeelden maken duidelijk dat er via de postzegelbestemmingsplanprocedure veel mogelijk is binnen het vastgestelde consoliderende bestemmingsplan. Het kost echter wel extra tijd en geld wat initiatieven mogelijk in de kiem kan smoren. Voor kleinere initiatieven zoals het plaatsen van een geldautomaat bij de gevel van Deen en het eventueel toch realiseren van sanitaire (camper)voorzieningen bij de algemene parkeerplaats, zijn wellicht andere wegen mogelijk dan de uitgebreide postzegelbestemmingsplan-procedure.

2) Wat willen we bereiken

2A) Wat willen we bereiken - Onderhoud Openbare Ruimte

Wij willen bereiken dat Marken en haar toegang functioneel, schoon, heel en veilig is maar vooral ook passend bij de toplocatie die Marken vervult als toeristische attractie.

2B) Wat willen we bereiken - Ontwikkelingen buitendijks

Wij willen bereiken dat het Markermeer en de Gouwzee met haar kustlijnen zo veel als mogelijk open, stil en rustig blijven. De aanwezige flora en fauna moet minimaal op het huidige niveau worden gehandhaafd en waar mogelijk zelfs in kwantiteit en kwaliteit toenemen. Eventuele duurzaamheidsmaatregelen bij de Nes zijn in principe welkom, mits van te voren goed afgewogen en afgestemd met de inwoners van Marken.

2C) Wat willen we bereiken - Ontwikkelingen omringdijk (inclusief de haven)

Wat de dijkversterking betreft willen wij bereiken dat reeds geformuleerde Pijlers Waterveiligheid en Marker Waarden als richtsnoer worden aanhouden. Dit betekent basisveiligheid welke toekomstbestendig is voor iedereen die achter dijken woont en oplossingen die passen bij de specifieke cultuurhistorie, landschappelijke en ruimtelijke eigenschappen van Marken. Daar voegen wij nog aan toe het beperken van overlast en schade ten gevolge van de dijkversterking zelf en het toekomstig onderhoud daarvan. Juist daarom pleit De Eilandraad voor een buitenwaarts versterkte dijk op een fundering van zand. Aanleg kan vooral vanaf het water plaatsvinden (minder overlast), zetting zal nagenoeg niet optreden (minder onderhoud en daarmee minder overlast), overhoogte is slechts minimaal nodig (slank profiel passend bij de cultuurhistorische waarden is dus mogelijk) en lifecyclekosten zijn bij een planperiode van vijftig jaar (en meer) ook op de hele lange termijn gunstig.

Ook willen wij bereiken dat meekoppelkansen binnen het dijkversterkingsplan ten volle worden benut. Gedacht wordt daarbij aan het verhogen van de recreatieve waarde van de omringdijk (steigers, toiletvoorzieningen, et cetera), het realiseren van voorzieningen voor het te water laten van kleine bootjes nabij bewoonde gebieden en het inpassen van parkeermogelijkheden voor wandelaars die hun rondje omringdijk willen starten bij Het Kruis.

Wat betreft de haven willen wij bereiken dat Marken als oude Zuiderzeehaven haar cultuurhistorische waarde beter uit de verf laat komen en van daaruit als unieke locatie in Nederland boven het basisniveau wordt onderhouden. Belangen van bewoners, diverse ondernemers en watersporters moeten tegen elkaar worden afgewogen onder regie van de toekomstige beheerder van de haven. De Eilandraad is bereid daar een rol in te spelen.

2D) Wat willen we bereiken - Ontwikkelingen binnen de omringdijk

Wat we willen bereiken is sterk afhankelijk van andere ontwikkelingen en het verbinden van thema's. Als bijvoorbeeld het verkeerscirculatieplan uitwijst dat er een extra ontsluitingsweg nodig is en dat de brandweer verplaatst moet worden, dan willen wij als Eilandraad na overleg met inwoners tijdens onze openbare vergaderingen dat uiteraard nastreven. Wij beseffen echter dat de gemeente Waterland daarvoor het initiatief moet nemen en de vereiste postzegelbestemmingsplanprocedure in gang moet zetten. Het staat vervolgens iedere inwoner vrij om zienswijzen en bezwaren in te dienen; het algemeen belang raakt namelijk vrijwel altijd het persoonlijke belang. Wat betreft bevorderen van duurzaamheid (Marken 100% duurzaam?) willen wij bereiken dat eerst alle mogelijkheden binnen Marken serieus worden onderzocht en pas daarna afwegingen worden gemaakt.

Wat betreft woningbouw is vooralsnog het uitgangspunt om eerst binnen de huidige bebouwingscontouren oplossingen te zoeken en pas daarna daarbuiten. Voor nadere analyse en toelichting wordt verwezen naar het thema Wonen binnen deze Visie voor Marken op de Toekomst. Uiteraard leiden de uiteindelijke uitkomsten ook tot het inzetten van nieuwe postzegelbestemmingsplanprocedures.

Wat betreft toerisme zal vooral nagedacht moeten worden over het terugdringen van overlast. Dat kunnen ook maatregelen in de openbare ruimte zijn zoals afsluitingen of juist extra voorzieningen. Voor nadere analyse en toelichting wordt verwezen naar het thema Toerisme binnen deze Visie voor Marken op de Toekomst.

3) Hoe doen we dat

3A) Hoe doen we dat - Onderhoud Openbare Ruimte en verkeersveiligheid

Wat betreft functioneel, schoon en heel wijzen wij de betreffende beheerders op hun verantwoordelijkheid waar het gaat om onderhoud op basisniveau. Dit kan iedere inwoner doen door gebruik te maken van meldingsmogelijkheden bij betreffende instanties. Als aanvulling verzamelt De Eilandraad meldingen om waar nodig extra druk uit te oefenen. Waar het gaat om onderhoud boven basisniveau, dus passend bij de toeristische toplocatie die Marken is, bieden opbrengsten uit parkeergelden en dagtoeristenbelasting uitkomst. Deze moeten dan als doelbelasting worden gekoppeld aan het realiseren van een hoger onderhoudsniveau. Toeristische ondernemers kunnen daarnaast ook bijdragen.

Wat betreft veilig heeft Rijkswaterstaat, op aandringen en in samenspraak met De Eilandraad, reeds een tussentijds onderhoudsplan goedgekeurd. Dit betreft de periode 2014 tot de start van de dijkversterking in 2018. Onderdeel is herbestrating van het pad op de dijk (verkeersveiligheid) en herstellen van verzakte buitentaluds (waterveiligheid). Verder wordt bij het nieuwe dijkontwerp rekening gehouden met veilig en duurzaam onderhoud.

Naar verwachting gaat provincie Noord-Holland in 2017 aan de slag met onderhoud en de mogelijke herinrichting van de nu als onveilig bestempelde weg N518 tussen Monnickendam en Marken. De provincie streeft naar een compromis tussen een erftoegangsweg en een gebiedsontsluitingsweg. De Eilandraad heeft via een in september 2014 onder de Marker bevolking gehouden enquête de wensen van de Marker bevolking op dit punt in kaart gebracht en in oktober via een brief aan de provincie en de gemeente Waterland kenbaar gemaakt. Vervolgens is er op basis van individuele gesprekken met betrokken partijen, waaronder ook het Hoogheemraadschap en de Stadsregio Amsterdam, een schriftelijk advies vanuit De Eilandraad geformuleerd. Daarbij constateren wij onder meer dat de gemeente Waterland politiek verdeeld blijkt te zijn over de te nemen maatregelen maar dat de Markers bij een aantal onderwerpen behoorlijk duidelijk zijn in hun voorkeur.

Bij de gemeente Waterland zal vanuit functioneel, heel en veilig door De Eilandraad worden aangedrongen op een verkeerscirculatieplan voor in ieder geval de oude kern. Van daaruit moeten oplossingen komen voor het zwaar verkeer, waaronder ook de brandweer, en conflicterende verkeersstromen. Gedacht wordt aan het verplaatsen van de brandweerkazerne, invoeren van eenrichtingsverkeer, toevoegen van extra ontsluitingswegen, beperking van het aantal parkeervergunningen per huishouden en een duidelijke regeling voor bezoekers van inwoners. Verder dient de gemeente Waterland de consequenties van de herinrichting van de algemene parkeerplaats en het aanbrengen van komborden te evalueren en waar mogelijk verbeteringen uit te voeren. De Eilandraad zal via haar werkgroep Openbare Ruimte bijdragen aan deze evaluatie.

3B) Hoe doen we dat - Ontwikkelingen buitendijks

Als Eilandraad blijven wij alle ontwikkelingen op de voet volgen. Met behulp van andere instanties streven wij er naar dat men binnen deze ontwikkelingen rekening houdt met de Visie voor Marken op de Toekomst. Breed draagvlak wordt daarbij gegenereerd vanuit het feit dat Marken een uniek stukje Nederland is. Zowel inwoners als bezoekers moeten hier plezier aan kunnen beleven.

De verscheidenheid in onderwerpen die buitendijks spelen zullen echter verdeeld over verschillende lagen gemonitord moeten worden. Voor onderstaande onderwerpen kunnen wij als Markers zelf de vinger goed aan de pols houden dan wel de ontwikkelingen beïnvloeden:

- Het dijkversterkingsproject van de Marker omringdijk
- Ideeën over ontwikkelingen van de Bukdijk en de Nes
- Mogelijke ontwikkelingen in en rond de haven nadat duidelijk is wie deze definitief gaat beheren
- Duurzame energieprojecten direct grenzend aan Marken (inclusief Nes en Bukdijk)

Wat betreft zaken die verder weg van Marken spelen, kan de gemeente Waterland beter een rol spelen met de Visie voor Marken op de Toekomst als leidraad:

- Het volgen van de ontwikkelingen (en consequenties) van de Marker Wadden
- De inpolderingsontwikkelingen (van Almere) tussen Lelystad en Amsterdam
- De uitbreiding van de luchthaven in Lelystad
- Het dijkversterkingsproject Hoorn-Amsterdam
- Vergunningverlening voor evenementen en ondernemersinitiatieven

3C) Hoe doen we dat - Ontwikkelingen omringdijk (inclusief de haven)

Als volwaardig partner van Rijkswaterstaat nemen De Eilandraad en bewoners deel aan het ontwerpproces van de omringdijk. Naar verwachting worden er in 2015 definitieve keuzes gemaakt en ligt de toekomst op dit punt feitelijk vast. Wat betreft de haven moet eerst duidelijk worden wie de toekomstige beheerder wordt zodat van daaruit regie en afstemming plaatsvindt.

3D) Hoe doen we dat - Ontwikkelingen binnen de omringdijk

Als Eilandraad volgen wij lopende en nieuwe postzegelbestemmingsplanprocedures op de voet en leveren via die procedures formeel input. Verder zijn wij in informele gesprekken alert op mogelijke dwarsverbanden en kansen zodat deze bij diverse afwegingen worden meegenomen. Verder houden wij tijdig het uiterlijk in 2023 te actualiseren algehele bestemmingsplan tegen het licht zodat dit plan aansluit op de Visie voor Marken op de Toekomst.

4) Onze opdracht

In algemene zin zal De Eilandraad informeren, adviseren en waar sprake is van direct belang voor Marken de trekkersrol op zich nemen. Wat betreft het informeren zal De Eilandraad nóg nadrukkelijker de inwoners wijzen op mogelijkheden om gebreken in de openbare ruimte te melden bij de juiste instanties. Verder zal De Eilandraad waar nodig klachten bundelen zodat er een sterker signaal wordt afgegeven. Dit naast datgene wat De Eilandraad nu al doet via de reguliere contacten met de betreffende overheden.

Voor aankondiging van werkzaamheden in de openbare ruimte en het voornemen om omgevingsvergunningen te verlenen, verwijst De Eilandraad nadrukkelijk naar de gemeentepagina in Ons Streekblad en de website van de gemeente Waterland. Deze berichten worden vrijwel altijd overgenomen op www.markernieuws.com. De Eilandraad informeert via www.eilandraad.nl alleen over zaken waar zij zelf actief bij betrokken is en ook die berichten worden vrijwel altijd overgenomen door Marker Nieuws. Verder blijft De Eilandraad de inwoners wijzen op bezwaarmogelijkheden, ook waar het gaat om andere overheden dan de gemeente Waterland.

Wat betreft adviseren is De Eilandraad een serieuze gesprekspartner van zowel de gemeente Waterland als Rijkswaterstaat en van daaruit is er veelvuldig contact. Zo is De Eilandraad betrokken bij het ontwerp van de dijkversterking en het inrichten en onderhouden van de openbare ruimte. Ook heeft De Eilandraad de resultaten van de enquête over de voorgenomen herinrichting van de N518 aangeboden aan provincie Noord-Holland en hoopt daarmee ook voor hen een serieuze gesprekspartner te worden. Verder is De Eilandraad betrokken bij het realiseren van een monument ter herdenking van de Watersnood 1916.

De Eilandraad draagt zo bij aan het realiseren van draagvlak en brengt specifieke Marker kennis in. Waar nodig worden werkgroepen opgericht om onder meer adviesdocumenten op te stellen en een bredere input vanuit de bevolking te krijgen. Feitelijk sluit dat aan op de tendens binnen de overheid dat er meer aan de burgers wordt overgelaten op basis van gewenste burgerparticipatie en daarmee het verkleinen van de afstand tussen overheid en burgers. Bij adviseren hoort niet alleen reageren als ons om advies wordt gevraagd, maar ook proactief overheden aansporen om met een knelpunt aan de slag te gaan. Onder die noemer vallen, naast het komen tot een gezamenlijke visie voor Marken, het aandringen op een verkeerscirculatieplan en de evaluatie van zowel de herinrichting van de parkeerplaats als de evaluatie van het plaatsen van extra bebouwde komborden.

5) Hoe organiseren we dat

Sinds de doorstart in 2012 realiseert De Eilandraad haar opdracht vooral met de inzet van werkgroepen. Begin 2014 is zelfs het Huishoudelijk Reglement van de Stichting hierop aangepast nadat eind 2013 bleek dat deze aanpak werkte. Wat betreft het thema Openbare Ruimte is het streven om hieronder uiteindelijk drie werkgroepen te vormen namelijk: Onderhoud en verkeersveiligheid, Ontwikkelingen binnen en buitendijks en Dijkversterking waarvan de laatste al geruime tijd zelfstandig functioneert. Verder zullen het bestuur van De Eilandraad en haar werkgroepvoorzitters zich blijven profileren als serieuze gesprekspartner en van daaruit het netwerk verder uitbouwen. De toon mag dan soms kritisch zijn maar wel met de bedoeling vooruitgang te boeken voor Marken en altijd vanuit de basisgedachte behoud van leefbaarheid voor de lange termijn.

6) Raakvlakken met andere thema's

De thema's staan niet op zichzelf. Allereerst zijn er dwarsverbanden tussen de sub-thema's binnen Openbare Ruimte zelf. Denk bijvoorbeeld aan het ontwerp van de dijk waar oplossingen liggen voor toekomstig onderhoud en het veiliger maken van de parkeersituatie bij het Kruis in combinatie met het realiseren van een plaats voor een noodgemaal. Ook zijn er dwarsverbanden naar de andere thema's zoals bijvoorbeeld Toerisme. Hier bekijken we hoe onze bezoekers meer waar voor hun geld kunnen krijgen en tegelijkertijd Marken naar een onderhoudsniveau kunnen tillen dat hoort bij Marken als toeristische toplocatie. Daarmee wordt het ook prettiger voor haar inwoners hetgeen de overlast door toeristen mogelijk deels compenseert. Ook is er bijvoorbeeld een dwarsverband naar het thema Wonen waar het gaat om tegengaan van verkrotting en vanuit opbrengsten van toeristen actief ondersteunen van het onderhoud van monumenten.

7) Wat verwachten wij van de gemeente Waterland

Op basis van het bovenstaande komen wij tot de volgende lijst van punten waarover de gemeente Waterland een standpunt moet innemen. Daarbij dient de gemeente Waterland als lokale overheid in eerste instantie het belang van Marken en haar inwoners centraal te stellen, waarbij uiteraard ook rekening wordt gehouden met andere inwoners van de gemeente dan wel belangen die de gemeente Waterland zelf heeft.

- Onderhoud en kwaliteit wegen, bruggen en groen naar hoger niveau tillen in plaats van het huidige onderhoud beneden basisniveau (te financieren uit dagtoeristenbelasting en parkeergelden)
- Opstellen verkeerscirculatieplan (optie extra ontsluitingsweg, invoeren eenrichtingsverkeer, verplaatsen Brandweer, et cetera)
- Duidelijke randvoorwaarden stellen aan dijkversterking die aansluiten bij de wensen van De Eilandraad (in ieder geval het tegengaan overlast en schade maar ook borgen ruimtelijke kwaliteit)
- Duidelijk standpunt innemen over welke meekoppelkansen kansrijk worden geacht binnen het dijkversterkingsproject (zoals meer recreatieve voorzieningen en parkeren bij het Kruis)
- Standpunt innemen over de waarde van door De Eilandraad georganiseerde enquêtes (onder meer ontwikkelingsmogelijkheden Bukdijk, wel of niet bouwen buiten de huidige bebouwingscontour en voorkeuren over de herinrichting van de N518)
- Maatregelen komborden en algemene parkeerplaats evalueren en waar nodig aanpassingen uitvoeren (onder meer wel of geen komborden, bereikbaarheid Deen voor fietsers, et cetera)
- Duidelijk onderbouwd standpunt innemen over het wel of niet in beheer nemen van de haven en de mogelijk bijbehorende regiefunctie (kansen en bedreigingen formuleren).
- Een duidelijk geluid laten horen naar andere overheden waar het gaat om ontwikkelingen rondom Marken (onder meer vliegveld Lelystad, uitbreiding Almere richting het Markermeer, dijkversterkingsproject Hoorn-Amsterdam)
- Combinatiekansen mede identificeren en borgen binnen nog te starten postzegelbestemmingsplan-procedures en nu al nadenken welke wijzigingen nodig zijn in het Bestemmingsplan Marken 2013 om aan te kunnen sluiten op de Visie voor Marken op de Toekomst.

